

פח (ת"א) 1137/02

מדינת ישראל נ' נאסר מחמוד אחמד עוויס

המדינה טוענת כי כתוצאה ממעשיו של הנאשם נרצחו נפצעו ונפגעו אזרחים רבים והיא מבקשת להרשיעו כמפורט בשמונת האישומים הכלולים בכתב האישום בעבירות המיוחסות לו והן: חברות ופעילות בארגון טרוריסטי עבירות בניגוד לסעיפים 2 ו-3 לפקודת מניעת טרור התש"ח-1948.

מעשי קשירת קשר לביצוע פשע, עבירות בניגוד לסעיף 499 לחוק העונשין תשל"ז-1977.

מעשי רצח ונסיונות למעשים כאלה עבירות בניגוד לסעיפים 300(א)(2) ו-1(1) לחוק העונשין תשל"ז-1977.

מעשי גרימת חבלה בכוונה מחמירה ונסיונות למעשים כאלה, עבירות בניגוד לסעיפים 1(1) ו-1(1)329 ביחד עם סעיף 25 לחוק העונשין תשל"ז-1977.

נשיאת נשק שלא כדין, עבירות בניגוד לסעיף 144(ב) לחוק העונשין תשל"ז-1977.

קו ההגנה של הנאשם

בתחילת הדרך שכר הנאשם את שרותיו של ע"ד בולוס ושיתף עמו פעולה. הסנגור קיבל לידי את מלוא חומר החקירה ואף הודיע כי יטען בשמו של הנאשם טענות מקדמיות כאלה ואחרות ובהן טענת חוסר סמכות.

ניצן לקו ההגנה העתידי של הנאשם נמצא בפרוטוקול ישיבת 10.9.02. בישיבה זו טען הסנגור (בפני הרכב אחר) בין השאר "אחרי שהסברתי לו את הענין, הוא אומר שהוא לא רוצה עורך דין, שהוא מיצג את עצמו אנחנו מקוים שתוך זמן קצר נוכל לדחוף קדימה את הדיון, זמן של לפחות שבועיים".

באותה ישיבה – כעולה מהפרוטוקול – אמר הנאשם לעורך דינו ובאמצעות המתורגמן "אל תדבר בשמי אני עורך הדין של עצמי, אני מיצג את עצמי" וכבר אז החליט ביהמ"ש כי "משרדו של ע"ד בולוס ימשיך ליצג את הנאשם גם אם האחרון יחליט לנהל את הדיון בעצמו".

בישיבת 22.1.03 (בפני הרכב האחר) הודיע הסנגור את הדברים הבאים "אנחנו חוזרים בנו מהטענה של חוסר סמכות. אני מסכים שהיתה החלטה להגיש סיכומים תוך 30 יום לגבי טענת חוסר הסמכות, אבל לאור ההתפתחויות שהיו בנושא של ברגותי ולאור החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את הטענה הזאת, החלטנו לחזור מהטענה לחוסר סמכות בתיק זה."

לאחר מכן הגיש הסנגור בקשה לפטור אותו מהיצוג והבקשה נדחתה בהחלטתו מיום 2.3.03.

המשפט החל נמשך ונסתיים בנוכחות הנאשם וסנגורו ובתרגום מלא לשפה הערבית. הנאשם והסנגור שתקו לאורך כל הדרך. הם לא השיבו לכתב האישום (ראינו בכך כפירה גורפת) הם לא טענו טענות מקדמיות, לא חקרו עדים בחקירה נגדית ולא העלו טענות משפטיות. הנאשם לא העיד ולא הובאו עדים מטעמו. השניים אף בחרו שלא לסכם.

עמדה זו תבחן על רקע הודעתו בכתב של הסנגור לאמור:

"...4. הח"מ שוחח עם הנאשם בכמה הזדמנויות ונסה לשכנע אותו לקבל ייצוג במשפט ע"י עו"ד, אולם הנאשם בחר שלא להיות מיוצג ע"י עו"ד.

5. הח"מ הסביר לנאשם כי הוא אמור לייצג את האינטרסים שלו במשפט, בתשובה הבהיר הנאשם כי החליט שלא לקחת חלק פעיל בהליך המשפטי, זכותו לבחור ולנקוט בדרכים שהוא בוחר לעצמו לרבות באמצעות קו הגנה פסיבי של שתיקה במהלך משפטו.

6. הנאשם ביקש שאם ביהמ"ש יכפה עליו הופעה בדיונים עלינו אך ורק לשתוק.

7. ביום 11.3.03 ולאחר החלטת כב' ביהמ"ש שוב הסביר הח"מ לנאשם את החלטת כבודם ואת הסיטואציה שהוא נמצא בה וכי במידה וישנה טענה משפטית במהלך הדיון מן הראוי שהח"מ יתייחס אליה, אולם הנאשם שלל אפשרות זו וחזר על דבריו שאינו מעונין לשתף פעולה ואינו רוצה אותנו כסנגורים שלו ושוב ביקש שעלינו לשתוק...

10. הנאשם מודע היטב למשמעות הדברים, והוא אינו פסול דין ויש לו היכולת השכלית והאינטלקטואלית לבחור כיצד לנהל את המשפט...

13. בהעדר שתוף פעולה עם הנאשם והוראותיו לסגור לשתוק במהלך המשפט לא לחקור עדים ו/או לטעון טענות משפטיות ו/או אחרות ולא לדבר בשמו ו/או לטעון טענות עובדתיות ו/או משפטיות לא נותר לח"מ אלא למלות את פיו מים ויהיה מנוע מלעשות אחרת וזאת גם מטעמים מובנים שמקורם בכללי האתיקה המחייבים כל עו"ד..."

שוכנענו מהנאמר בהודעה, מדברים שנאמרו לנו בענין זה בעל פה ומהתנהגות הנאשם וסנגורו ערב המשפט ובכל עת מהלכו, כי הנאשם נוקט עמדה המבטאת קו הגנה אותו בחר ביועצין ברצון מלא וחופשי ובשיקול דעת.

לפנינו בחירה שהיא פרי מהלך מחושב מכוון מודע מושכל ומניפולטיבי אשר נעשתה על ידי נאשם המבין היטב וער לכל השלכותיה.

לנאשם ניתנה בכל עת האפשרות המלאה ליטול חלק פעיל בדיון אף ניסינו לדרבן את סנגורו לעשות מלאכתו ככל שיוכל גם בהעדר שיתוף פעולה מצדו של הנאשם ולכל הפחות כאשר מדובר בטיעון משפטי גרידא.

הסנגור הנכבד שב והסביר כי אין הוא מתערב בדיון הגם שמדובר בטיעון משפטי מן הטעם שחזקה עליו מצוות קו ההגנה של הלקוח.

במילים אחרות, לא במחדל עסקין או באדישות לתוצאה אלא בקו הגנה ברור והחלטי.

חזקה על הנאשם וסנגורו שהם מודעים מראשית הדברים לנפקות המשפטית שנושא עמו קו הגנה זה.

הודאות הנאשם

הנאשם הודה בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום במסגרת הודעותיו במשטרה.

פח (ת"א) 1137/02

מדינת ישראל נ"י נאסר מחמוד אחמד עוויס

ההודעות ת/5 מיום 21.4.02, ת/6 מיום 28.4.02, ת/7 מיום 30.4.02, ת/8 מיום 1.5.02 ו- ת/9 מיום 14.5.02 נכתבו על פי עדותו של ע"ת 5 חוקר בחולית פח"ע רוני עמאר בערבית בכתב ידו של הנאשם ולאחר שהסביר לנאשם בערבית את החשדות המיוחסים לו והזהירו כדת וכדין. על פי עדות החוקר, לאחר שהנאשם אישר בפניו כי הוא מבין הן את החשדות והן את מהות האזהרה, ביקש הוא לכתוב את הדברים בכתב ידו ועשה כן מרצונו הטוב והחופשי.

על פי עדות החוקר הנאשם חתם בפניו על ההודעות. החוקר תרגם את ההודעות מערבית לעברית (לכל הודעה צמוד תרגומה לעברית ת/5א' עד ת/9א' כולל בהתאם).

ההודעה ת/22 מיום 27.6.02 נגבתה על ידי ע"ת מס' 7 החוקר האדי חלבי אשר הסביר כי גבה את העדות בשפה הערבית השגורה על פיו לאחר שהנאשם הוזהר כדן, הבין את מהות החקירה ואת האזהרה ומסר דבריו מרצון טוב וחופשי. הנאשם חתם על ההודעה שהחוקר רשם אותה בערבית. גם חוקר זה תרגם את ההודעה לערבית והתרגום צמוד להודעה (ת/22א').

נסיבות גביית ההודעות באופן המתואר לעיל, העובדה שברובן המכריע (חמש מתוך שש הודעות) נכתבו על ידי הנאשם בכתב ידו והעובדה שהנאשם שב ואישר בפני שופט צבאי (ראה פרוטוקול משיבת הארכת מעצר ת/23 ועדות ע"ת מס' 5) כי "אני מאשר כאמיתיות ונכונות האימרות והודאות שמסרתי בחקירתי בערבית קראתי אותם וחתמתי עליהם. נכון שהייתי מעורב בכל המעשים והפיגועים שהודיתי עליהם. "כל אחד והתפקיד שלו" אינני מתנגד להארכת המעצר המבוקשת", הן הנותנות שראיות אלה קבילות ואין חשש כי הופעל על הנאשם לחץ חיצוני אשר הביאו להודות בביצוע מעשים שאין לו חלק ונחלה בהם.

בחינת תוכן של ההודעות ובכללן ההודאות אכן מעלה שלפנינו דבר דבור על אופניו סיפור דברים כהווייתם מתוך מחשבה בהירה ברורה והגיונית בדעה צלולה ומיושבת והן בעלות משקל עצמי פנימי גבוה אשר מצביע לכשעצמו על אמיתותן.

ברי שהודאת הנאשם בפני שופט המעצרים ובפיקוחו נעשתה ללא לחץ או השפעה ובהיותה נושאת עמה תוצאות חמורות לנאשם, מהווה ראיה מאמתת מהותית ובעלת משקל מיוחד המעצימה את כוחן של הודותיו הקודמות מלבד היותה עומדת כראיה עצמאית (עיין ד"נ 3081/91 קוזלי נ"י מ"י פ"ד מה(4) 441 וכן ע"פ 6613/99 סטיבן סמירק נ"י מ"י, פ"ד נו(3) 529 וע"פ 3338/99 פד נד(5) 667).

הדרישה ל"דבר-מה" נוסף אשר מפגי חשש שמא לחץ פנימי הוא שהביא את הנאשם להודות, נמלאת עד תום, באימרות בכתב שנתנו עדים אחרים מחוץ לכותלי בית המשפט אותן אנו מקבלים כראיות קבילות ומאמינות כפי שנפרט להלן.

השותפים

עדי התביעה אחמד אבו חדר (ע"ת מס' 6), מחמד ידכ (ע"ת מס' 21), אחמד ברגוטי (ע"ת מס' 23) ויאסר אבו באכר (ע"ת מס' 25) הם שותפיו לעבירות של הנאשם (להלן הארבעה). להוציא ע"ת מס' 6 אחמד אבו חדר אשר דינו הוכרע ונגזר בטרם העיד (עיין כ"א פרוטוקול הכרעת דין וגזר דין אשר סומנו יחדיו ת/11) שלוש האחרים נקראו להעיד בטרם נסתיים משפטם ונתעוררה השאלה אם עדותם קבילה אל נוכח הלכת

פח (ת"א) 1137/02

מדינת ישראל נ"י נאסר מחמוד אחמד עווים

קינזי (ע"פ 194/75 מנחם קינזי נ"י מ"י פ"ד ל(2) 477), הלכה אשר כבליה לא נתגמשו עדיין (עיין ע"פ 1774/02 שמעון קדוש נ"י מ"י) והיא מורה לנו "שאין להעיד נאשם אחד נגד נאשם שני, אפילו הוגשו נגדם כתבי אישום נפרדים, כל זמן שיש חשש, כי העד עלול לצפות לטובת הנאה על ידי המתקת דינו במשפט התלוי ועומד נגדו. דבר זה אפשר למנוע בין על ידי כך שמשפטו יתברר לפני מתן העדות ובין על ידי הפיכתו לעד מלך ועיכוב ההליכים או הצהרה מטעם התביעה שהמשפט נגדו יבוטל עם סיום העדות...".

המדינה ניווטה דרכה בהתאם למה שנקבע בע"פ 579/88 סוויסה נגד מדינת ישראל פ"ד מד (1) 529. לטעמה, הנאשם לא התנגד להעדת עדים אלה אף שידע היטב כפי שידע סגורו שמשפטם לא נסתיים, הוא לא הציב מחסום - שעמד לרשותו מן הבחינה הדיונית - בדרכם של שותפיו אל דוכן העדים, בכך ויתר ביועיו על זכותו להתנגד להשמעתם ואין הוא יכול יותר לתקוף את קבילותן של ראיות אלה, אשר מלכתחילה בגדר עדויות כשרות על פי דין הן (ס. 2 לפקודת הראיות (נ"ח) תשל"א-1971) ונתרה שאלת משקלן בלבד.

אכן זוהי תוצאה צפויה על פי קו ההגנה שהנאשם בחר בו ואין לבוא בטרזניה על ב"כ המדינה הנכבדה. הואיל וזו תוצאה צפויה ומסתברת של קו ההגנה אשר ננקט על ידי הנאשם במחשבה תחילה, צודקת היא שהאחריות עליה רובצת על הנאשם.

שאלנו את ב"כ המדינה בענין זה משום שסברנו שאפשר היתה מעלה הנושא בגדר את "פתח לו" אך נזכור כי המדינה הצהירה בראשית כל עדות כי לא הובטחה לאיש מעדים אלה טובת הנאה כלשהי וכי אין בדעתה להפנות עדויות אלה כנגדם בכל דרך שהיא.

בין כה וכה כל אחד מהארבעה הוכרז כעד עוין ולגבי העדויות של כל אחד מעדים אלה נתבקשנו לנהוג לפי הוראת סעיף 10א לפקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971 (להלן פקודת הראיות) ולחזקת אומרתו בכתב על פני עדותו בעל פה.

ספק איפוא אם הלכת קינזי חלה בנסיבות אלה כשהסכנות אשר ביסוד ההלכה אינן מתקיימות.

הדרך בה העידו הארבעה בבית המשפט כפי שיתואר להלן, היתה עוינת למדינה.

ע"ת מס' 6 – אחמד אבו חאדר נכנס לאולם החליף חיוכים עם הנאשם והצדיע לו. מכאן ואילך גילה דעתו במילים ובהתנהגות שלא ישתף פעולה ולא יענה לשאלות.

כך נהג אם כי פנה אלינו פעם אחת מיוזמתו ואמר "אני מכיר את הנאשם שכאן ואני שם אותו מעל ראשי למעלה". הוא אף ענה לשאלת ב"כ המדינה "ש. ב 23.12.02 היית בבית המשפט הצבאי והודה (צ"ל הודית) בכתב האישום הזה שהגשתי עכשיו לביהמ"ש כולל המעורבות שלך בפגוע בחדרה ת. אנחנו רצינו לעצור את הפעולות הצבאיות והם רצחו את המנהיג ראעד אל כאמל ורצחו ילדים פלשתינאים וזה שדחף אותי לעשות את הדבר הזה" לאחר שלפני כן טען כי כתב האישום נגדו מזויף.

פח (ת"א) 1137/02

מדינת ישראל נ' נאסר מחמוד אחמד עווים

ע"ת מס' 21 מוחמד ידכ פתח את דבריו במילים "אני לא רוצה לדבר, אני לא רוצה להעיד" לאחר מכן ענה על שאלות הנוגעות לעניינים שוליים אך בכל הנוגע לפרטים מהותיים לא שיתף פעולה. כך למשל ענה לשאלות מתי הכרת את הנאשם או באיזה פעילות צבאית השתתפת יחד עם הנאשם או לשאלה מי היה חבר בחוליה הצבאית שבה היה גם הוא חבר, בתשובה "זה דבר פרטי שלי ולא ענינו של ביהמ"ש". עם זאת, לאחר שהוכרז כעד עוין כך ענה על השאלות הבאות:

"ש. היית חבר מתחילת האינתיפדה בחוליה שעשתה פיגועים ובין היתר מי שהיה אחראי על החוליה הזאת זה הנאשם פה נאסר עווים.

ת. מה הטעות בדברים האלה? מה אסור בדברים האלה?

ש. סיפרת במשטרה שנאסר עווים הוא זה שהיה מתכנן את ביצוע הפיגועים והוא זה שהיה מספק לכל חברי החוליה את הנשק

ת. אין לי תשובה

ש. סיפרת במשטרה שהשתתפת בלפחות עשרה פיגועי ירי לעבר הצבא באזור שכס

ת. זו זכותי

ש. סיפרת גם לאן בדיוק היו פיגועי הירי, לעבר התנחלות אלון מורה, לעבר מחסום צהל סמוך לחאוערה

ת. אני מסרב לעמוד לדין בבימ"ש זה אין לי על מה לעמוד לדין, אם עשיתי או לא עשיתי אפילו אם עשיתי את הדברים האלה, אין בזה שום פגם

ש. אתה לא עומד פה לדין אתה כאן מעיד וצריך לתת תשובות

ת. אני מסרב שנאסר יעמוד לדין על הדברים האלה

ש. על איזה דברים

ת. על מאבקו נגד הכבוש

ש. אתה בהוראת נאסר עווים תכננתם לעשות פגוע של הנחת מטען חבלה בשטחים ליד שכס.

ת. זה לא מעניין אף אחד.

ש. סיפרת במשטרה שהיית עוזר לנאסר עווים להעביר כלי נשק מפעיל כזה לפעיל כזה

ת. אני לא אמרתי את הדברים האלה כדי לעמוד לדין עליהם

ש. לאיזה צורך אמרת אותם

ת. ככה שאלו אותי ואני סיפרתי."

מכאן ואילך שתק או סרב לענות

ע"ת מס' 23 אחמד ברגותי אף הוא הבהיר מיד עם עלותו לדוכן העדים כי "הבנתי מה שאמר המתורגמן ואני לא אגיד כלום" גם הוא הבהיר במהלך החקירה הן במילים והן בהתנהגות שלא ישתף פעולה וכך עשה.

ע"ת מס' 25 יאסר אבו בכר לא שינה ממנהגם של האחרים ועל כל שאלה הפנה את ב"כ המדינה לעורך דינו אך הוסיף וטען כי כל הדברים שנאמרו על ידו הוצאו בלחץ אנשי השב"כ לאחר ששפכו עליו תה, ירקו עליו, סטרו לו וקשרו אותו למספר ימים.

נוכחנו אם כן לדעת כי עדות הארבעה מקיימת את התנאי הקבוע בסעיף 10א(3) לפקודת הראיות.

הארבעה היו עדים במשפט וניתנה לצדדים ההודמנות לחקורם על כן נתקיים התנאי הקבוע בסעיף 10א(2) לפקודת הראיות (עיין דנ"פ 4390/91 מדינת ישראל נ"י חאגי יחיא, פ"ד מז (3) 679).

על הנסיבות בהן נגבו עדויות הארבעה העידו השוטרים גובי ההודעות.

ההודעות ת/12 ות/13 נגבו מהעד אבו חאדר על ידי ע"ת מס' 28 לוטוף מרעי, על פי עדות האחרון הוא חקר את אבו חאדר בשפה הערבית תוך שהוא כותב את הדברים בעברית ולאחר שהזהיר את אבו חאדר כדין והסביר לו את מהות החשדות נגדו. על פי עדות מרעי הוא הציע לאבו חאדר לרשום בעצמו את הודעתו בערבית אך זה הסביר כי אינו טוב בקריאה ובכתיבה ואין הוא מתנגד שהודעתו תרשם בעברית. על פי עדות מרעי הודעתו של אבו חאדר ניתנה מרצון טוב וחופשי.

ההודעות ת/14 ות/15 נגבו מהעד אבו חאדר על ידי ע"ת מס' 34 עאוני מטר, על פי עדות מטר הוא הציע עצמו בפני אבו חאדר כאיש משטרה גם הוא כמו העד לוטוף מרעי חקר את העד בערבית ותרגם את העדות לעברית באופן סימולטני ולאחר שהזהיר את אבו חאדר והסביר לו מהות העבירות המיוחסות לו ניתנו הודעותיו של האחרון מרצון טוב וחופשי.

גובה ההודעה ת/16 לא נמנה על עדי התביעה נתייחס לכך בהמשך.

ההודעות ת/17 ות/18 ות/19 נגבו מאבו חאדר ע"י ע"ת מס' 29 גמאל שאקור גם עד זה הציע עצמו בפני אבו חאדר כאיש משטרה הסביר לו את זכויותיו ואת מהות החשדות נגדו הזהירו כדין והודיע לו על זכותו לרשום בעצמו את ההודעה בערבית. גם עד זה העיד כי אבו חאדר הצהיר שאינו יודע לכתוב ערבית וכי אין לו בעיה שהעדות תכתב בשפה הערבית.

את ההודעה ת/20 גבה מאבו חאדר ע"ת מס' 33 חרב מאדי, מאדי הסביר כי העדות נגבתה לאחר "שהאשים" את אבו חאדר בחשדות המיוחסים לו, הזהירו, תרגם לו את תוכן האזהרה, הודיע לו כי הוא זכאי לרשמה בכתב ידו בערבית אך מאחר ואבו חאדר טען שאינו יודע לכתוב הוא גבה את העדות בערבית ושב ותרגם את שכתב לערבית.

מאחר ואבו חאדר טען על פי כל העדויות שאינו יודע לקרוא ולכתוב בשפה הערבית העובדה שההודעות נרשמו בעברית אינה מעלה ואינה מורידה משום שגם לו היו נרשמות בערבית היה אבו חאדר חותם עליהן בהסתמך על דברי גובי ההודעות.

אנו נותנים אמון בעדויות השוטרים גובי ההודעות ת/12 עד ת/20 כולל וקובעים כי נגבו מהעד אבו חאדר כדת וכדין תוך שמירה על זכויותיו וכי אבו חאדר מסר הודעותיו מרצון טוב וחופשי.

ודוק, אבו חאדר עצמו אינו טוען כי נפל פגם במהלך חקירתו. תשובתו לתובעת על שאלתה "אני אגיד לך על כל הפעילות שפעלת עם נאסר עווים על פי הוראות של עווים במסגרת האינתיפדה" לאמור "כל הדברים שאת אומרת אלה דברים מזויפים" נדמית על רקע כלל התנהגותו והתבטאויותיו לפנינו כהתרסה בעלמא

העומדת בניגוד קוטבי להודאתו המלאה בכל פרטי האישום שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן מיום 7.8.02 בפני שלושת שופטי ההרכב של בית המשפט הצבאי (ראה ת/11).

לכך נוסיף את הימנעות הנאשם מחקירתם הנגדית של עדים אלה הימנעות המחזקת את משקל עדותם.

אנו קובעים כי מתן האימרות הכלולות בהודעות הללו הוכח כנדרש על פי סעיף 10א(א)(1) לפקודת הראיות.

משנתקיימו כל התנאים הנדרשים בסעיף 10א(א) לפקודת הראיות, אנו קובעים כי אימרותיו של אבו חאדר הן ראיות קבילות.

נסיבות גביית ההודעה ת/16 לא הוכחו. גובה ההודעה לא נמנה על עדי התביעה. למרות זאת, בצעד לא מובן לנו לא נמנעה ב"כ המדינה מלכלול אותה בין ההודעות הקבילות לטענתה (עיין ע' 80-81 ל" סיכומי התביעה-ראשי פרקים" שנמסרו לנו בכתב). אנו מתעלמים מראיה זו (ת/16) אשר קבילותה לא הוכחה ומוציאים אנו אותה מכלל הראיות שנלקחו על ידנו בחשבון.

רשאים אנו להניח במידת ודאות גבוהה שהודאתו המלאה של אבו חאדר בעבירות שיוחסו לו בפני הרכב של שלושה שופטים מבססת את אמיתות אימרותיו במשטרה, כפי שהצביעה על קבילותן של האימרות מבחינת נסיבות גבייתן.

במהלך עדותו בבית המשפט ועד כמה שניסה להרחיק עצמו מאימרותיו בכתב בדרכים שונות לא היתה משנתו של אבו חאדר עקבית. מדי פעם לרגע קט הבליחה האמת, כך למשל מיד עם תחילת העדות ענה בתשובה לשאלת התובעת "הדברים שאני עשיתי אותם ומה שדחף אותי לעשות אותם אלה בגלל פושעי המלחמה שרון ומופז" ולאחר מכן "אנחנו רצינו לעצור את הפעולות הצבאיות והם רצחו את המנהיג ראעד אל כאמל ורצחו ילדים פלשתינאים וזה שדחף אותי לעשות את הדבר הזה" ואח"כ "כל הדברים שאת אומרת אלה דברים מזויפים, תלכי תשאלו את הסיבות לדברים האלה" וכן "עד רגע זה העם היחידי שהוא תחת כיבוש זה העם הפלשתינים וכל החוקים הבינלאומיים מרשים לי להיאבק בכיבוש, אל תעייפי את עצמך אל תשאלו אותי שום שאלה" וכן "את חסונה אני מכיר אותו הוא חבר שלי ושירת איתי ברשות והכיבוש הוא שדחף את חסונה לעשות מה שעשה".

גם הצדעתו של אבו חאדר לנאשם עם הכניסה לאולם והצהרתו כי הוא מכיר את הנאשם ושם אותו מעל לראשו למעלה, סימנים הם לאמיתות אימרותיו של הנאשם על הקשר ההירארכי ביניהם כמתואר בין השאר בת/12 "נאצר עוויס הינו תושב מחנה בלאטה... המכונה אל חגי רוק ו הוא אחד האחראים בכתאב שוהדא אל אקצא ושימש כאחראי שלי בארגון ונאצר עובד בבטחון הלאומי בשכם ומשתייך לתנוים פתח...".

אנו מעדיפים אימרותיו של אבו חאדר אשר ניתנו בכתב מחוץ לכתלי ביהמ"ש הכלולות בהודעותיו דלעיל על פני עדותו במשפט.

הודעות העד מחמד ידכ ת/40א' ב' ג' נגבו על ידי ע"ת מס' 7 האדי חלבי. על פי עדותו של חלבי ההודעות נגבו ונרשמו בערבית לאחר שהסביר לידכ את החשדות המיוחסים לו והזהירו כדין. לדבריו, העד מסר את הדברים ברצון טוב וחופשי וחתם בפניו בסוף כל עמוד של כל אחת מההודעות. על פי עדותו של חלבי את ההודעות תרגם לעברית אך ידכ נתבקש לחתום וחתם על המקור בלבד.

את ת/40ד' גבה ממחמד ידכ ע"ת מס' 35 עאטף אווידה גם עד זה העיד כי גבה את ההודעה באותה דרך בה עשה זאת חלבי.

אנו מאמינים לשניים כי גבו את הודעות ידכ בדרך נאותה וכי האימרות הכלולות בהן נמסרו מרצונו הטוב והחופשי של ידכ.

לפנינו לא העלה ידכ טענה כי הדרך בה נגבו הודעותיו פסולה. על השאלה אם מזהה הוא את חתימתו לא רצה לענות, לא רצה להסתכל אך לא הכחיש ומענהו בשלילה לשאלה אם הזהירו אותו כדין אינו משכנע. גם כאן הימנעות הנאשם מחקירת גובי ההודעות מחזקת את עדותם ואנו קובעים כי מתן האימרות הוכח במשפט כנדרש בסעיף 10א(א)(1) לפקודת הראיות.

אימרותיו של ידכ שניתנו מחוץ לכותלי בית המשפט קבילות כראיה בהליך דן משנתקיימו תנאי סעיף 10א(א) לפקודת הראיות במלואם.

אנו מעדיפים את אימרותיו של ידכ כפי שקיבלו ביטוי בהודעותיו ת/40א' עד ד' על פני עדותו בבית המשפט. מתשובותיו של ידכ לשאלות שנשאל ניתן להבחין על נקלה כי התנהגותו בבית המשפט משקפת את החלטתו שלא להראות כמשתף פעולה וברובן מרמזות הן עצמן על כך שאימרותיו במשטרה אמיתיות.

לא למותר לשוב ולצטט:

"ש. מתי הכרת את נאסר עוויס

ת. זה דבר פרטי שלי ולא עניינו של בית המשפט

ש. באיזו פעילות צבאית השתתפת יחד עם נאסר עוויס

ת. זה דבר פרטי שלי ולא ענינו של ביהמש

ש. מי היה חבר בחוליה הצבאים שבה היית חבר גם?...!

ת. זה לא ענינו של ביהמש

ש. היית חבר מתחילת האינתיפדה בחוליה שעשתה פיגועים, ובין היתר מי שהיה אחראי על החוליה הזאת זה הנאשם פה נאסר עוויס

ת. מה הטעות בדברים האלה? מה אסור בדברים האלה

ש. סיפרת במשטרה שנאסר עוויס הוא זה שהיה מתכנן את בצוע הפיגועים והוא זה שהיה מספק לכל חברי החוליה את הנזק

ת. אין לי תשובה

ש. סיפרת במשטרה שהשתתפת בלפחות עשרה פיגועי ירי לעבר הצבא באזור שכם

ת. זו זכותי

ש. אותם עשרה פיגועי ירי שסיפרת עליהם היו בתכנונו של נאסר עוויס והוא זה שסיפק את הנשק לירי

ת. אני לא רוצה לענות

ש. סיפרת גם לאן בדיוק היו פיגועי היריד לעבר התנחלות אלון מורה לעבר מחסום צהל לחאוערה

ת. אני מסרב לעמוד לדין בבימש זה. אין לי על מה לעמוד לדין. אם עשיתי או לא עשיתי. אפילו אם עשיתי את הדברים האלה, אין בזה שום פגם.

ש. אתה לא עומד פה לדין. את כאן מעיד וצריך לענות תשובות

ת. אני מסרב שנאסר יעמוד לדין על הדברים האלה.

ש. על איזה דברים

ת. על מאבקו נגד הכבוש

ש. אתה בהוראת נאסר עווים תכננתם לעשות פגוע של הנחת מטען חבלה במשטחים ליד שכן

ת. זה לא מעניין אף אחד

ש. סיפרת במשטרה שהיית עוזר לנאסר עווים להעביר כלי נשק מפעיל כזה לפעיל כזה

ת. אני לא אמרתי את הדברים האלה כדי לעמוד לדין עליהם.

ש. לאיזה צורך אמרת אותם

ת. ככה שאלו אותי ואני סיפרתי

ש. כל הנשקים הרובים ה-M16 שהעבירו שמשו לפגועי ירי כנגד אזרחים וחיילים

ת. אני לא רוצה לדבר ואל תמשיכי..."

הודעותיו של ע"ת 23 אחמד ברגותי ת/43 ות/43 ג' נגבו ע"י ע"ת מס' 32 דוד מזרחי.

על פי עדותו של מזרחי הוא הזדהה בפני ברגותי כשוטר, הזהירו ווידא שחלה הבין את תוכן האזהרה. ת/43 נגבתה בדרך של שאלות ותשובות ונרשמה (כמו גם ת/43) בעברית משום שהעד מזרחי אינו כותב ערבית. ברגותי סרב לחתום על ת/43 מבלי לתת לכך הסבר ואילו על ת/43 חתם. מזרחי הסביר כי במהלך גביית שתי ההודעות לא היו כל אירועים חריגים הוא לא הבחין שברגותי פצוע חולה או עייף כי אם כך היה הדבר הוא היה מציין עובדות אלה. אם היה משהו חריג מאוד העדות לא היתה נגבית והיה על כך מזכר. במהלך גביית ת/43 הציג מזרחי בפני ברגותי כתב יד בן שמונה עמודים בערבית והאחרון אישר שזה היה כתב ידו לאחר שעיין במסמך.

ההודעות ת/43 ב' ת/43 נגבו מברגותי ע"י ע"ת מס' 31 יצחק יעקובוף. עפ"י עדות יעקובוף השניים דיברו ערבית אך העדות נרשמה בעברית ברגותי הוזהר כדין אך סרב לחתום על האזהרה או על ההודעה ת/43 אך על ת/43 חתם. על פי עדות יעקובוף במהלך גביית שתי ההודעות הוצגו לברגותי כתבי יד אותם זיהה ככתבי יד שלו, כתבי היד הגיעו ליעקובוף מאחד מחוקרי השב"כ. ברגותי מסר את הדברים מרצונו הטוב והחופשי ולגבי כתב היד שהוצג לו עם גבית ת/43 ד' אף השיב "כן, זה כתב היד שלי וכתבתי את מה שסיפרתי לך עכשיו בעדות".

ההודעה ת/43 נגבתה מברגותי על ידי ע"ת מס' 36 משה משה.

עפ"י עדות האחרון הוא הזדהה בפני ברגותי כאיש משטרה הסביר לו כי הוא עומד לחקור אותו ובמה הוא חשוד. ברגותי מסר את הדברים בצורה מסודרת ואחר כך חתם על העדות לאחר שהדברים תורגמו לו. על פי עדותו של משה הוא חקר את ברגותי כשלפניו רקע כללי בדמות זכרון דברים מהשב"כ אך בעדות מסר לו ברגותי פרטים רבים שלא יכול היה לדעת מזכרון הדברים ובלשונו "אם זה בנושא נסיבות הקשר

איך הדברים התנהלו וזו, אלה דברים שנתן בעדות שלו. אם הם הלכו לחנות גלידה ומה היה הקוד ומי קבע זה לא מופיע בזכ"ד".

מהימנים עלינו דברי העדים מזרחי יעקובוף ומשה על אופן ניהול החקירה ונסיבות גביית אימרותיו של ברגותי, אשר מצדו איננו טוען שאלה נגבו בדרך פסולה. גם כאן הימנעות הנאשם מחקירה נגדית מחזקת את הדברים שנשמעו מפי גובי ההודעות ומתן האימרות הוכח במשפט כדבעי.

משנתקיימו תנאי סעיף 10א(א) לפקודת הראיות אנו קובעים כי האימרות בכתב שנתן ברגותי והכוללות בהודעותיו/ת/43 עד ה' הן קבילות כראיה בהליך דן.

אנו מעדיפים אימרותיו של ברגותי על פני עדותו במשפט. מרבית תשובותיו כוונו להעברת המסר שאין הוא מכיר בסמכותו של בית המשפט ("אני לא מכיר בביהמ"ש, אתם לא מבינים?... אני לא מכיר בביהמ"ש ולא בישראל... אינני מכיר בביהמ"ש") ולא בהכחשת אימרותיו.

בכל זאת, מדי פעם פרצו ונתגלו הסימנים המעידים על כך שהאימרות אמיתיות:

י"ש. מתי התחלת את הפעלות הצבאית שלך

ת. זה לא ענינך...

ש. מרואן ברגותי קרוב משפחה שלך

ת. זה לא ענינך למה את שואלת אותי שאלות אישיות

ש. אתה היית הנהג ושומר הראש של מרואן ברגותי משנת 96 ועד היום שנעצרת

ת. נו, מה את רוצה

ש. האם זה נכון

ת. איך את שואלת שאלות כאלה? אני לא מכיר בך

ש. אלה דברים שאתה סיפרת

ת. הדבר הזה הוא לא שלי

ש. אתה סיפרת גם שנעצרת יחד עם מרואן ברגותי

ת. אין לי תשובות בכלל יותר טוב שלא תשאלו...

ש. אתה דאגת להכין את סעיד לפני הפגוע דאגת לזה שיחיה מי שישע אותו לירושלים למקום קנייתם לו בגדים ונעליים לקחתם אותו להסתפר ואתה בהנחיית נאסר עווים שהיה מתכנן והמארגן אתה גם דאגת להשיג לסעיד רמאדן נשק רובה M16 ומחסניות עם כדורים

ת. (העד שותק ואיננו משיב)

ש. אתה סיפרת בעצמך את כל הפרטים האלה בהודעה שלך

ת. אני אומר מה שאני רוצה מה שבא לי אני אומר

ש. זה מה שאז בא לך להגיד

ת. זה לא ממני זה לא הכתב שלי. אם באמת נאסר עשה את כל הדברים האלה הוא רק רצה לשחרר לנו את פלסטין זה דבר מרומם את הראש...

ש. לא רק שסיפרת בהודעות שלך על הרבה מקרים של פיגועי ירי התאבדות ובהתייחס לכל הפיגועים שעשית אתה מצטער על מה שעשית

ת. אם שרון מצטער על מה שהוא עשה אז אני מצטער על מה שעשיתי.

ש. אתה לא מצטער על ששלחת מחבלים להתפוצץ פה בארץ ולהרוג?

ת. אני רוצה לשחרר את ארצי זו שאתם כובשים...

ש. מציגה לך את ההודעה מס' 5 מ 5.9 גם בהודעה זו אני מראה לך את האזהרה את החתימה על האזהרה והחתימה על כל עמ' בהודעה ואת החתימה בסוף ההודעה

ת. מה שאני רוצה אני עושה. אין אף אחד שימנע בעדי, אני אכתוב ואגיד מה שאני רוצה..."

אמת ניתנה להאמר שהתשובה "אני רוצה לשחרר את ארצי זו שאתם כובשים" היא בגדר ראשית הודייה.

יפים לעניינו הדברים שנאמרו בע"פ 735/80 אברהם כהן נ' מ"י, פ"ד לה(3) 94, "משקובע עתה סעיף 10א שבית המשפט יכול להעדיף את האימרה על העדות בבית המשפט, יכול היה הסגור לנסות ולחזק מציוד את גירסת העד בחקירתו הראשית, על ידי חקירה נגדית שמטרתה להסביר שהאימרה למשטרה היתה אימרה כוזבת, אך הסגור לא חקר את העד כלל".

הודעות העד יאסר אבו בכר ת/47א' עד ג' נגבו על ידי עד התביעה מס' 31 יצחק יעקובוף. העד לא זכר את מעמד גביית העדות ורענן זכרוננו מהאימרות. על פי עדותו הוא הזדהה בפני אבו בכר כשוטר, ניהל את השיחה עם אבו בכר בערבית ותרגם לו את הדברים. על פי עדותו של יעקובוף כאשר תרגם לערבית את שכתב בהודעות יכול היה אבו בכר להשיב על כך לתקן או לסרב לחתום. על פי עדותו הוא רשם רק את מה שאבו בכר אמר לו ואבו בכר אישר בפניו את כתב היד שנעשה בפני חוקרי שב"כ בכתב ידו. על פי עדותו לו היו נסיבות חריגות היה מציין זאת ולו נשמעו תלונות היה רושם אותן כמו שהיה מציין אם היה רואה סימנים ויזואליים. יעקובוף הבהיר שכאשר חשוד מגיע לחקירה משטרתית הוא אדם חופשי "יוזו ההזדמנות שלו למסור או לא למסור את גירסתו וזאת מבלי למה שקדם לכך בשב"כ. אם היתה איזה שהיא בעיה הייתי רושם כי זו חובתי כל מה שרשום בעדות זו נאמר מפי החשוד". יעקובוף הבהיר כי "גם בעדויות הקודמות וגם בעדות הזאת, הצגתי עצמי כשוטר, זה הדבר הראשון מעבר לכך הם (הכוונה לנחקרים מסוגו של העד) עושים את האבחנה מי שוטר ומי חוקר שב"כ, הם נתקלים איתנו בהארכות המעצר והם לא יכולים לטעות בענין הזה..."

ההודעה ת/47ד' נגבתה מאבו בכר על ידי עד תביעה מס' 30 משה לוי לדבריו גבה ההודעה לאחר שהחשוד הוזהר כדין העדות נכתבה בעברית אך החקירה התנהלה בערבית. בתום ההודעה הוא קרא בפני אבו בכר את הדברים וזה חתם בפניו. על פי עדותו של לוי שלא זכר ספציפית את המקרה הרי אם היה אבו בכר מתלונן בפניו הדבר היה נרשם. עוד הבהיר לוי כי אין לו צורך להזכר אם הזדהה כשוטר משום שזו חובתו והוא עושה את זה עם כל חשוד. בהתייחס לקשר שבין החקירה שלו כשוטר לזכרונות הדברים המוגשים לו מהשב"כ הסביר כי חקירתו עצמאית והוא מתייחס לזכ"ד "רק כעקרי דברים ואם חשוד אומר שלא היו דברים מעולם זה מה שירשם בסופו של דבר כלומר מה שהוא אומר זה מה שירשם".

ההודעות ת/47ה' ות/47ו' נגבו ע"י עד מס' 36 משה משה. היות שאבו בכר טען לפנינו בין השאר כי הודעותיו נגבו בלחץ אנשי השב"כ הרחיב משה דבריו (לאחר שהתובעת המלומדת ואף אנו הפנינו תשומת לבו לטענותיו של אבו בכר) לא רק על הדרך בה גבה ההודעות אלא גם על אופן חקירתו את אבו בכר אל נוכח חקירה קודמת שנערכה לו ונערכת גם לאחרים על ידי השב"כ, חקירה הנעשית לצורך סיכול וכדבריו "כשאני מקבל לידי זכ"ד חקירה שמגיע מאנשי השב"כ אני בודק את הנקודות שעולות בו מה החשדות שיש נגד אותו חשוד ולאחר מכן אנחנו כותבים את תוכן האזהרה תוכן החשדות מקריאים ומסבירים ודואגים

לראות שאכן מבין את תוכן האזהרה ויודע על מה הוא נחקר וזה בשפה הערבית, אני דובר את השפה הערבית על בוריה, אינני כותב ואינני קורא אבל דובר את השפה הערבית, חלק מתהליך שבו אנו מקריאים, אני מודיע לו שאני איש משטרה, והוא מודע לכך שאני איש משטרה והוא עומד לתת עדות משטרתית. לאחר שאני בודק באיזה נקודות התייחסות היתה אליו בשב"כ, ועל מה דיבר אני בונה את החשדות נגדו, אם זה השתייכות לארגון או החזקת אמל"ח או לחלופין סיוע למבוקשים או כל עבירה אחרת, ובהתאם לכך אני נערך גם מבחינת החקירה עצמה.

השב"כ חוקר את נושא הסיכול, הוא עוסק בתחום שעליו לסכל את הדבר העתידי, כלומר את הפגוע העתידי. תפקידי כחוקר משטרה הוא לעסוק אך ורק בנושא החקירה המתייחסת לאיסוף הראיות כנגד החשוד דאז, זאת אומרת שאם אני חוקר אדם אני חייב לעבוד על פי דיני הראיות ולהבין את החוק...".

כאשר עימתה התובעת את אבו בכר עם העובדה שהודעות נגבו ממנו על ידי שוטר ולא על ידי אנשי השב"כ ענה "לא ראיתי שוטר שאני אדבר איתו כולם קציני שב"כ".

התרשמותנו היא שהשוטר משה משה אכן הזדהה בפני אבו בכר כשוטר כפי שנהגו השוטרים האחרים והדברים שנמסרו בהודעות נגבו משה והשוטרים האחרים (יעקובין ולוי) נאמרו להם מפיו של אבו-בכר מרצונו הטוב והחופשי ואין הן תוצאת התנהגותם של חוקרי השב"כ כלפיו.

הנאשם ובא כוחו לא חקרו את השוטרים בחקירה נגדית גם לא ביקשו לזמן את אנשי השב"כ עורכי זכרונות הדברים לחקירה. הנאשם ובא כוחו לא חקרו בחקירה נגדית את העד אבו בכר במטרה לחזק גירסתו כי ההודעות נגבו ממנו באמצעים פסולים.

המנעות זו אמנם אינה יוצרת חזקה לפיה גירסת השוטרים היא הנכונה אולם היא מוסיפה ומחזקת את התרשמותנו בדבר מהימנות עדותם של לוי יעקובין ומשה. בנסיבות דן, קרי המנעות מכוונת ומגמתית של הנאשם ובא כוחו – כפי שהדגישו בפנינו לא אחת – מחקירה נגדית או מזימונם של עדים רלבנטיים, אשר לא ניתן לשקלה על רקע עדויות סותרות אחרות שממילא לא הובאו. אנו מעדיפים עדותם על הדרך בה ניתנו אימרות החוף של אבו בכר על פני גירסתו של האחרון (עיי' ע"פ 38/61 משה בן דוד יצחק נ. היוהמ"ש פד טז 514 וע"פ 639/79 אסלן נ' מ"י פד לד(3) 561 ע"פ 2603/90 אלפאר נ. מ"י פד מה(3) 799).

בכל מקרה כמו שנקבע בע"פ 242/85 חזן נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(1), עצם העובדה כי אימרת נאשם במשטרה אינה קבילה במשפטו שלו אין בה כדי להביא לידי כך שאותה אימרה לא תהא קבילה במשפט אחר בו נדון ענינו של שותפו על פי הוראת סעיף 10 (ודוק, לא קבענו שנתעוררה אפשרות כזו).

אמרותיו של אבו בכר שניתנו במסגרת ההודעות ת/47 עד ו' הוכחו במשפט ומשנתקיימו כל תנאי הסעיף 10א(א) לפקודה אנו מקבלים אותן כראיות קבילות.

אנו מעדיפים את אימרותיו של אבו בכר על פני עדותו בבית משפט. בהתייחס למרבית השאלות המפרטות את מעשיו של אבו בכר יחד עם הנאשם הפנה אבו בכר את התובעת הנכבדה לנאשם היושב מולו, נאשם אשר בחר כאמור שלא לחקור בחקירה נגדית את אבו בכר או כל עד אחר. וכך אבו בכר

"ש. מפנה להודעה מס' 3... שם שאלו אותך מתי התחלת את הפעילות הצבאית שלך ומי גייס אותך לפעילות הצבאית ואמרת שבתחילת שנת 2001 היית בביתו של נאסר עווים במחנה הפליטים בלטה ואז נאסר עווים הציע לך להתגייס לגדודי חללי אל אקצא לפעילות צבאית והסכמת.

ת. הדברים האלה לא נכונים ואתם יכולים לשאול אותו הנה הוא פה...

ש. מפנה להודעה מס' 4... אתה הצעת לנאסר עווים במהלך הפעילות שלכם לעשות פגוע בבית חולים תל השומר בישראל

ת. אין דבר כזה תשאלו אותו

ש. תכנתם את כל הפרטים ואפילו השיגו מפה של האזור, ובסופו של דבר נאסר אמר שצריך לחכות קצת, שזה עוד לא הזמן המתאים

ת. אין דבר כזה. את יכולה לשאול אותו

ש. מפנה לעמוד ב... עוד אחד מהתפקידים שלך היה לסייע לנאסר עווים לגייס עוד פעילים מחבלים לפעילות הצבאיים שיעזרו להוציא אל הפועל פיגועים

ת. לא היו דברי כאלה הנה הוא תשאלו אותו...

ש. היית מדווח לנאסר עווים כל פעם על מחבל שנודע לך שרוצה לעשות פגוע

ת. פעם ראשונה אני שומע את הדברים האלה בנוסף לכך הדברים האלה הם של השבכ נאסר נמצא פה תשאלו אותו".

אל מול השאלות האלה שהפנתה התובעת לאבו בכר וזה הפנה אותן מצידו לנאשם, לא הציב הנאשם גירסה מטעמו ונתרנו עם אותן הודיות אשר בהודעותיו ועם הודאתו לעינו הפקוחה של שופט המעצרים שראוי לחזור עליה כאן "אני מאשר כאמיתיות ונכונות האימרות וההודאות שמסרתי בחקירתי בערבית קראתי אותם וחתמתי עליהם. נכון שהייתי מעורב בכל המעשים והפגועים שהודיתי עליהם "כל אחד והתפקיד שלו" אינני מתנגד להארכת המעצר המבוקשת".

נציין כי הנאשם עצמו מספר ביחס ליאסר אבו בכר בין השאר את הדברים הבאים (עיין הודעת הנאשם ת6) "אחרי פרוץ אינתיפדת אלאקצה התגייס יאסר אבו בכר לכתאב שוהדאא אל אקצה וביקשתי מיאסר שישתתף עימנו בפיגועים ויאסר הסכים להצעה ומסרתי לו נשק מסוג M-16 ויאסר ביצע פיגוע ירי מהנשק שמסרתי לו הפיגוע היה לעבר רכב ישראלי בכביש העוקף מזרחית לשכם ועל פי דברי יאסר לא פגעו ברכב" ובתשובה לשאלה באיזה פיגועים נוספים היה יאסר מעורב בשם כתאאב שוהדאא אלאקצה "פיגוע חדרה שבוצע על ידי סעיד רמאן...פיגועים שבוצעו באזור שכם..."

עובדות אלה לכשעצמן סימן מובהק לאמיתות האימרות שניתנו במשטרה ולכך שיש להעניק להן משקל ניכר.

סימן נוסף לאמיתות אימרותיו מצאנו בגירסאות הסותרות של העד אבו בכר שנמסרו בבית המשפט לגבי אימרה אחרת אשר על פי אימרותיו נעשתה בכתב ידו.

המדובר בכתב יד בערבית לגבי נשאל אבו בכר בהודעתו ת/47 א' גיליון מס' 4 את השאלה "אני מציג בפניך כתב יד בערבית (סה"כ עשרה עמודים בצבע צהוב אותם קיבלתי מהמכונה "בסאס") האם זה כתב ידך?

ת. כן זה כתב יד ואני כתבתי את מה שספרתי לך עכשיו בעדות"

בעוד לשאלה שנשאל ע"י התובעות "ש. אני מציגה לך הודעה שצמודה להודעה מ 15.4 שזו הודעה בכתב ידך 10 עמודים". ענה "הם מכתבים לאנשים לכתוב בעל כורחם. תעמידו אותם לדין לא אותנו" הרי

פח (ת"א) 1137/02

מדינת ישראל נ"י נאסר מחמוד אחמד עוויס

לשאלה "ש. זה לא כתב היד שלך" ענה "זה הכתב של קציני השב"כ הם כתבו את הדברים האלה" ובדרך אף ענה על שאלות דומות "ש. אלה דברים שאתה כתבת בעצמך ת. כשנשפך עליך תה או כשאתה ארבעה חמישה ימים ללא אוכל וללא שינה אז אתה אומר את הדברים כדי להתפטר, ש. אתה את הדברים האלה כתבת ת. יש לי עו"ד אתם צריכים לראות איך השב"כ נוהג עם אנשים ש. אתה מזהה את כתב היד ת. אני לא רוצה לענות לך את מתנהגת כמוהם וצועקת עלי (עונה גם בעברית וגם באנגלית)"

סיכום ביניים

חזרנו ובררנו שכל הכללים החייבים להתקיים בטרם יוכשרו כראיה אימרות ארבעת שותפי הנאשם מחוץ לכותלי ביהמ"ש במסגרתו של סעיף 10א לפקודת הראיות נתקיימו (ובכללם הוכחת האימרות במשפט מתן ההזדמנות לנאשם לחקור את העדים, השאלה אם העדויות בבית המשפט שונות באופן מהותי מהדברים שנרשמו בהודעות)

שקלנו בדבר בוהירות המתחייבת ואנו מעדיפים את אימרותיהם של ארבעת העדים שותפיו של הנאשם המצויות בהודעותיהם במשטרה על פני עדותם במשפט.

עדות הטעונה תוספת כלשהי תוכל לשמש כשלעצמה תוספת מכל סוג שהוא לעדות אחרת הטעונה תוספת. על כן, אימרות ארבעת השותפים יכולות להוות "דבר מה" נוסף להודויות הנאשם מחוץ לכותלי בית המשפט.

(עיי, קדמי על ראיות חלק ראשון וכן ע"פ 6147/92 מ"י נ' יוסף כהן, פ"ד מח(1) 62; ע"פ 6214/94 מ"י נ' פלוני דינים עליון כרך לח 665; ע"פ 5249/98 מ"י נ' מירילאשוילי, פ"ד נג(3) 550).

על כל אחת מהאימרות ובכללן אימרות שניתנו על ידי חלק מהארבעה בכתב יד – עליהן יש להשקיף כחלק אינטגרלי מאותן הודעות בהתאם (עיי, ע"פ 6411/98 מנבר נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 150) – ניתן להסתמך כראיה תומכת בדמות "דבר מה" נוסף לראיות אחרות שהובאו כנגד הנאשם בדמות הודויותיו הוא.

כשותפים לנאשם ובהתאם להוראת סעיף 54א(א) לפקודת הראיות נדרשנו למצוא "דבר לחיזוקה" של עדותם.

נדרש לנו דבר לחיזוק אף בהתאם להוראת סעיף 10א(ד) לפקודת הראיות המורה לנו כי לא יורשע אדם על סמך אימרה שנתקבלה לפי סעיף 10א לפקודת הראיות "אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה". מבחינת אופיה של דרישת הדבר לחיזוק (המושג זהה בהקשר לשני הסעיפים דלעיל) מדובר בתוספת ראיה מאמתת להבדיל מראיה מסבכת. הדבר לחיזוק אינו חייב להיות ראיה עצמאית ויכול הוא לעלות מן העדות הטעונה חיזוק.

דבר לחיזוק זה נמצא לנו מעל ומעבר לדרוש בראיות מסבכות שבאו ממקור עצמאי ונפרד והן:

הודאתו המלאה של הנאשם בפני שופט המעצרים

אימרות כל אחד מארבעת השותפים בהתייחס לאימרות רעהו ובהתאם.

שתיקת הנאשם והימנעותו מלהעיד במשפט שבאה על רקע האמור לעיל ועל רקע קו ההגנה שבחר הנאשם (עליו עמדנו בפתח הדברים) שהיא לכשעצמה ראיה המגיעה לכדי ראית סיוע על פי סעיף 162 לחוק סדר הדין הפלילי תשמ"ב-1982 המשמיענו כי "המנעות הנאשם מלהעיד עשויה לשמש חיוזק למשקל הראיות של התביעה וכן סיוע לראיות התביעה במקום שדרוש להן סיוע".

מאחר ונמצא לנו קורפוס דליקטי (ראה עדויות ע"ת מס' 1 תנ"צ משה ולדמן, ע"ת מס' 2 תנ"צ אהרון פרנקו, ע"ת מס' 3 נצ"מ חגי דותן, ע"ת מס' 4 תנ"צ אורי ברלב, ע"ת מס' 8 אוריאל אליהו, ע"ת מס' 9 סמ"ר שי כהן, ע"ת מס' 10 ג.מ, ע"ת מס' 11 ליאון גורנשטיין, ע"ת מס' 12 קונסטנטין קרדשוף, ע"ת מס' 13 עדי מרוז, ע"ת מס' 14 בן נעים חנן, ע"ת מס' 15 נועם גבאי, ע"ת מס' 16 רס"ר רמי מלכה, ע"ת מס' 17 אפי ימין, ע"ת מס' 18 סנ"צ פריד גאנס, ע"ת מס' 19 טל ורמוט, ע"ת מס' 20 רפ"ק יהודה פרץ, ע"ת מס' 22 אבי בן עמי, ע"ת מס' 24 שמעון לוגאסי, ע"ת מס' 26 אסף אזולאי, ע"ת מס' 27 עמיר שר והמוצגים תל עד תל כולל, תל 21, תל 21א, תל 24 עד תל 37 כולל, תל 48, תל 49, תל 52 עד תל 79 כולל), מאחר והנאשם לא הכחיש את עצם מסירת ההודיות בפני גובי הודעותיו או בפני שופט המעצרים הנכבד. מאחר והנאשם אף חזר והודה בפה מלא ובנפש חפצה בפני שופט המעצרים בכל המעשים שיוחסו לו תוך הבנת מעשהו זה ומאחר ומצאנו כי משקלן הפנימי של הודאותיו גבוה, קטן בהתאם המשקל הנדרש ל"דבר מה" הנוסף לשם אימותן.

והנה, גם בענין דבר המה הנוסף (אשר מבחינת מטרתו לא בא אלא להראות שהנאשם לא בדה דברים מלבו ועל כן לא נדרש הוא להיות בגדר ראיה מסייעת המסבכת את הנאשם דווקא ודי בראיה מאשרת), מצאנו כי הוא בעל משקל של ממש ועונה בנקל לדרישה מוגברת ומחמירה בהיותו מסבך את הנאשם בביצוע העבירות המיוחסות לו, בא ממקור נפרד ועצמאי ומתייחס לנקודה ממשיית השנויה במחלוקת.

עבירות בניגוד לפקודת מניעת טרור וקשירת קשר

בהתאם להכרזה לפי סעיף 8 לפקודת מניעת טרור, התש"ח-1948, נקבע כי התנאים הוא "ארגון טרוריסטי" כהגדרת סעיף 1 לפקודה (ילקוט הפרסומים (תשס"ב), עמ' 800 מ-06.12.2001).

עפ"י חוות דעת מומחים אשר הוגשו ללא התנגדות הנאשם וסנגורו (ת/50 ת/51) הרי (בין השאר) "למן ראשית הארועים האלימים ב"שטחים" שהחלו בספטמבר 2000 נטל ה"תנאים" תפקיד מרכזי ומוביל בבצוע פעילות טרור. פעילי הארגון ביצעו פיגועים במתווים שונים לרבות פיגועי הרג המוני בשטח ישראל ובאיו"ש... התארגנויות הטרור של התנאים ברצועת עזה ואיו"ש (שלעיתים חברו אליהם גורמים נוספים בשטח) החלו להשתמש (נובמבר 2000) בכינוי "גדודי חללי אל אקצא" ("כתאב שהדאא אלאקצא") במיוחד לצורך קבלת אחריות על פיגועים ביעדים ישראלים...

במהלך העימותים האלימים קיבלו "הגדודים" אחריות על פיגועים רבים שבוצעו במתווים שונים ב"שטחים" ובתחומי ה"קו הירוק" בכללם פיגועים קטלניים. התארגנויות הטרור של ה"גדודים" אחריות לאלפי פיגועי ירי ומטען בצירים העוקפים באיו"ש ולעשרות פיגועי הרג המוני בשטח ישראל בהם נהרגו עשרות ישראלים... המאפיינים המרכזיים של פיגועי ההרג ההמוני כוללים התמקדות המפגעים במקומות הומי אדם (מרכזי ערים ומתחמים ציבוריים המהווים מקור משיכה לציבור הרחב דוגמת בתי קפה ומסעדות, תחנות אוטובוס ומרכזים מסחריים וכו') והוצאת לפועל של פיגועי התאבדות (באמצעות חגורת נפץ, או מטען שנושאות המפגעות עם הגיעם ליעד) ופיגועי הקרבה (פיגוע ממנו סיכויי המפגע להמלט קלוישים במרבית הפגעים במתווה זה עושים מבצעי שימוש ברו"סרים מסוגים שונים) בהם נהרגו עשרות רבות של ישראלים..."

הנאשם סיפר בהודעותיו כי "אחרי פרוץ אינתיפאדת אלאקצא התחלתי בביצוע פיגועים נגד מטרות ישראליות מפאת הכיבוש לאדמה הפלסטינית... לאחר מכן החלטתי לבצע פיגועי ירי ופיגועים נוספים נגד מטרות ישראליות בגדה ובתוך הקו הירוק, הפיגועים שבצעתי אותם הם כדלקמן:-

1. ביצעתי פיגוע ירי לעבר עמדת שמירה על הצבא הישראלי ליד קבר יוסף בשכם וזה היה לפני יציאת הצבא מהקבר בשבועיים לערך
2. ביצעתי ירי לעבר עמדה צבאית בהר גריזים בשכם...
3. ביצעתי ירי לעבר רכבים צבאיים בקרבת מחנה חוארה ליד שכם
4. ביצעתי ירי לעבר רכבים צבאיים בקרבת שכם מהצד המערבי בקרבת זואתה
5. מסרתי לשני אנשים רימוני יד על מנת לבצע פיגוע בירושלים
6. מסרתי נשקים לביצוע פיגוע בנתניה...
9. אני מסרתי נשק לביצוע פיגוע בחדרה
10. אני מסרתי נשק לביצוע פיגוע ירי פיגוע הקרבה שהיתה אמורה להתבצע בחדרה אך הפיגוע לא הצליח והאנשים נהרגו בקרבת באקה אלגרביה
11. סיפקתי לסעיד רמזאן נשק לביצוע פיגוע התאבדות בתוך ירושלים
12. סיפקתי לעבד אלסלאם חסונה נשק לביצוע פיגוע התאבדות בתוך חדרה
13. סיפקתי לעבד אל רחמאן עבדאללה שני מטענים + קלצינקוב...
14. סיפקתי למגידי חלוס מטען נפץ שהניח אותה בדרך... לעבר סיור ישראלי."

הנאשם ענה לשאלות הבאות כדלקמן:

י"ש. בשם מי היית מבצע את הפגועים שצייתת לעיל

ת. בשם כתאבב שוהדאא אלאקצא שהוא משתייך לפת"ח.

ש. מי אחראי על תנועת הפתח

ת. יאסר ערפאת האחראי ויור תנועת פתח

ש. מי אחראי על תנזים פתח

ת. מזכיר תנועת פתח בגדה המערבית מרואן ברגותי...

ש. למי משתייכים שוהדאא אל אקצא

ת. שוהדאא אל אקצא משתייכים לתנועת פתח ולתנזים פתח

ש. מה הקשר שלך למזכיר תנועת פתח בגדה המערבית מרואן ברגותי

ת. הקשר שלי למרואן ברגותי מזכיר תנועת פתח התחיל בשנת 1992 כשהתגוררנו באותה שכונה באמאן בעת שגורשנו על ידי השלטונות הישראליים ומרואן חזר לגדה בשנת 1994 לערך ואני חזרתי בשנת 1995 וכשחזרתי לגדה התחדשו הקשרים עם מרואן והייתי נפגש עם מרואן במשרד תנזים בשכם. וכן הייתי נפגש עמו במשרד ברמאללה ואחרי פרוץ האינתיפאדה אלאקצא המשכתי להיות בקשר עם מרואן ברגותי והיינו מארגנים הפגנות בשם תנזים פתח והכרוזים היינו מפיצים בשם ועדת התיאום (הארגונית) (אלפסאלי) והאחראים בועדה יוסף חרב מטעם פתח וג'מאל סלים מטעם חמאס ואחרי מותו קיבל את התפקיד אדם אחר ויור הועדה היה יוסף חרב ומרואן ברגותי חבר בועדת התיאום העליונה ומהועדה העליונה היו מנחים ועדת התיאום הארגונית (אלפסאלי)...

ש. מי היה מממן את הכסף לביצוע פיגועים נגד מטרות ישראליות

ת. היה מממן אותי בכסף אנשים מתנוים פתח בגדה ובלבנון

ש. מי הם האנשים שמימנו אותך בכסף לקניית נשק על מנת לבצע פיגועים נגד מטרות ישראליות

ת. לקחתי ממאגד אלמיצרי 12,000 שקלים וכן לקחתי מעצאם אבו בכר 8000 שקלים כהוצאות וקבלתי ממוניר מקדח בלבנון קיבלתי 50,000 דולר

ש. במה עוסק מאג'ד אל מצרי

ת. קצין במשטרה הפלסטינית בשכם וחבר בפתח

ש. במה עוסק עאצם אבו בכר

ת. אחראי תנועת פתח בשכם ומשתייך למרואן ברגותי

ש. במה עוסק מוניר מקדח

ת. אחראי פתח בלבנון ומשתייך ליאסר ערפאת

ש. האם היה קשר בינך לבין מרואן ברגותי

ת. הייתי בקשר עם מרואן ברגותי כל הזמן

ש. האם מרואן ברגותי היה יודע שאתה מבצע פיגועים נגד מטרות ישראליות

ת. כן ידע ושמי אף פורסם בעיתונות ובטלביזיה וברדיו והייתי משוחח עימו מידי פעם וכשהמצב הפוליטי היה מדרדר ורע לנו היה מבקש שנמשיך בפיגועים וכשנפגש שמעון פרס ועומרי שרון עם מנהיגים ברשות התקשר אליי מרואן ברגותי וביקש שנעצור את הפיגועים ואני השבתי לו שאעשה זאת ובאותה תקופה היה זיני באיזור ומרואן אמר לי שעדיין מאחר והגנרל זיני נפגש עם מנהיגים ברשות שלא נבצע פיגועים בשם שוהדאא אלאקצה ויש לציין כשהתקדמו בשיחות לא בוצעו פיגועים

ש. מי היה מממן את עאצם אבו בכר שהיה מממן אותך בכסף לקניית נשק

ת. עאצם אבו בכר היה לוקח כסף מתנועת פתח מהתקציב שהיה מאשר יור תנועת פתח יאסר ערפאת

ש. מי היה מממן את מאג'ד אל מצרי שהיה מממן אותך לקניית נשק על מנת לבצע פיגועים נגד מטרות ישראליות

ת. מאג'ד אל מצרי סיפר לי שהוא לוקח כסף ממרואן ברגותי ומאג'ד היה מודע לכך והשתתף עמי במספר פיגועי ירי נגד מטרות ישראליות...

ש. האם מרואן מממן אותך בכסף באופן ישיר

ת. כן מממן אותי מרואן ברגותי פעמים באופן ישיר בפעם הראשונה העביר לי באמצעות הפקדה בבנק 3,000 ₪ ובפעם השניה העביר לי דרך הפקדה בבנק 5,000 ₪

ש. האם מרואן ברגותי ידע שאתה מבצע פיגועים נגד מטרות ישראליות

ת. כן ידע וכפי שצינתי לעיל שמי אף פורסם בעיתונות והשלטונות הישראליים מסרו לרשות הפלסטינית שאני מבוקש בגין פיגועים ושמי גם פורסם בעיתונות העברית ובעיתונות המקומית בגדה וברצועה

ש. האם מרואן ברגותי סייע לך במימון כסף פרט למה שהזכרת לעיל

ת. כן פעם קיבלתי ממנו שיק על סך 2,300 ₪ מאושר על ידי היוור ערפאת...". (עיין הודעת הנאשם ת/5).

עוד ענה לשאלות (עיין הודעה ת/6) כדלקמן:

"כן היו לי מספר כינויים במהלך ביצוע הפיגועים כמו אלעם אלחאג' אלשיך אלכביר... וכן לקחתי... שני טיולי טנק ישנים על מנת להוציא מהם את החומר נפץ ואשתמש בחומר למטעני נפץ ובמטענים השתמשתי על כביש העוקף בזואתה... ואני גייסתי אותו (הכוונה לאדם בשם לואי עודה) לכתאב שוהדא אל אקצא לפני כחודשיים לערך והמטרה מגיוסו לשוהדא אל אקצא על מנת שייסייע לנו בפיגועים באזור ירושלים ושיכניס מתאבדים (מוסתשהידים) לירושלים ואני גם כן ביקשתי מלואי שילמד אותנו ייצור חומר נפץ יותר חזק מהחנ"מ שהשתמשנו בו ולואי הסביר לי בטלפון כיצד מייצרים חומר (אוסאלעבד) והשבתי לו שאנחנו יודע לייצר אוסאלעבד. לפני חודש וחצי לערך ביקשתי מלואי שיבדוק דרך להכנסת מתאבד לירושלים... ותפקידי היה לתאם בין מחמוד ולואי על מנת להכניס את המתאבד לירושלים והפיגוע הזה בוצע אף ללא הצלחה מאחר ושוטרים ירו לעבר המתאבד לפני הביצוע... וגיאזי חוסיני ביקש ממני שאסכים לקבל שיחה מאדם ואחרי מספר ימים התקשר אלי מוניר מקדח המכונה אבו חוסיין וביקש שנמשיך בביצוע פיגועים והציע לי מימון כספי ואני הבעתי את הסכמתי ומסרתי לאבו חוסיין מספר חשבון הבנק שלי בבנק ערבי בשכם על מנת שיעביר לי כסף ואכן אבו חוסיין העביר לי כסף שש פעמים לערך והפקיד 3,000 או 5,000 דולר...

ש. מה עשית בכסף שהעביר לך מוניר מקדח

ת. לשם ביצוע פיגועים... על פי הסיכום עמו היה מממן אותנו בכסף לביצוע פיגועים ואני הייתי מדווח לו אודות הפיגועים במהלך השיחות שניהלתי עמו באמצעות הטלפון והאינטרנט... שוחחתי עמו אודות הרבה פיגועים... ודיווחתי לו גם כן אודות פיגוע התאבדות בירושלים ובחדרה שביצענו...

ש. איזה קשר צבאי היה בינך לבין יאסר אבו בכר

ת. אחרי פרוץ אינתיפאדת אל אקצא התגייס יאסר אבו בכר לכתאב שוהדא אל אקצא וביקשתי מיאסר שישתתף עמו בפיגועים ויאסר הסכים להצעה ומסרתי לו נשק מסוג M16 ויאסר ביצע פיגוע ירי מהנשק שמסרתי לו. הפיגוע היה לעבר רכב ישראלי בכביש העוקף מזרחית לשכם ועל פי דברי יאסר לא פגעו ברכב...

ש. האם היה קשר ליאסר עם מתאבדים

ת. כן אני ויאסר עבדנו יחד לשלוח מתאבדים עם מחמוד אלטיטי ואחמד אבו חדר... ובמידה והיינו נזקקים לדבר מה כמו צילום המתאבדים או הפצת כרוזים היינו נעזרים ביאסר ולפני כניסת הצבא לשכם כשבועיים ביקשתי מיאסר שינסה להשיג חגורת נפץ למתאבד על מנת לבצע פיגוע בתוך ישראל ויאסר אכן הביא חגורת נפץ ומסרנו אותה למתאבד שנשע עם אדם אחר לביצוע פיגוע בישראל וכשהגיע לבאקה אל גרביה ירו חיילים לעברו ושניהם נהרגו... מה סוג הרכב שנשעו בו המתאבדים

ת. לא ידוע לי אך מסרתי לאחמד 3,500 ₪ על מנת שיקנה רכב גנוב להעברת המתאבדים ואחמד נסע עמם לטול כרס והראה להם את הדרך וחזר ברכב ציבורי..."

ובהודעתו ת/7 בתשובה לשאלות:

"... ומחמוד פנה אלי בענין זה מאחר ואנחנו חוליה צבאית ואני הבעתי את הסכמתי לפיגוע זה... יש לציין שאחמד אבו חדר פנה אלי כי אני אחראי כתאב שוהדא אלאקצה... ואחרי ששמעתי ברדיו שנהרגו התקשרתי לכלי תקשורת והודעתי להם שהפיגוע בוצע על ידי כתאב אל אקצה... אך כשהודעתי שאנחנו לוקחים אחריות על הפיגוע מחמוד אמר לי את השמות... כן היה לי קשר בפיגוע הירי בנתניה שבוצע על ידי מתאבדים שלא ידועים לי שמותיהם ולפני הפיגוע הזה ביומיים התקשר אלי אחמד אבו חדר ואמר לי שביכולתו להכניס שניים לישראל על מנת שיבצעו פיגוע התאבדות ואני פניתי למחמוד טיטי ושאלתי אותו באם הוא יכול להכניס מתאבדים והשיב לי בחיוב ואני מסרתי לאחמד שני רימונים ומחמוד טיטי מסר להם שני נשקים מסוג M16 ואחמד אבו חדר צילם אותם והסביר להם על הפיגוע... ואחרי מספר שעות שמענו בטלוויזיה שהיו חילופי אש בין המתאבדים וכוחות משטרה ליד בית מלון בנתניה ואזרחים

ושוטרים נפגעו בפיגוע ונרצחו שניים ושניים אחרים נהרגו על ידי המשטרה והתקשרתי לכלי התקשורת ולקחתי אחריות על הפיגוע..."

ובהודעה 8/ת

"ש. האם היה לך קשר עם עבד אלכרים עויס

ת. כן... ואני יצרתי איתו קשר וביקשתי ממנו שיבצע פעולות צבאיות...

ש. מה עשה מחמוד במטענים שמסרת לו

ת. לפיגועים ולא זכור לי היכן בוצעו הפיגועים.

ש. האם אתה מכיר אדם בשם מג'די סמיר ח'לוס

ת. אני מכיר אותו.... ביקש ממני מטען נפץ על מנת לבצע פיגוע נגד סיור צבאי ישראלי ואני הסכמתי לכך ומסרתי לו מטען שקיבלתי...

ש. האם אתה מכיר אדם בשם חאתם אבו חדיר

ת. ...ואני לקחתי מחאתם באמצעות אחמד כעשרים אקדחים וכעשרים רובה קלציניקוב.... 1 -

M16 ותמורת האמל"ח היתי משלם מכספי...."

במסגרת הודאתו של הנאשם לפני שופט המעצרים וכעולה מהעבירות המיוחסות לו בבקשה להארכת פקודת המעצר (ת/23) הודה הנאשם בחברות בארגון עויין "כתאב שוהדא אלאקצה" השייך לתנוים פת"ח, בהשתתפות בפיגועי ירי לעבר מטרות ישראליות באזור שומרון, במעורבות בגיוס מתאבדים ושליחתם לתוך ישראל, מתאבדים שביצעו פיגועי רצח כמו כן הודה בגיוס פעילים נוספים לביצוע פיגועים ובייצור חומר נפץ ומטענים.

עד התביעה אחמד אבו חדר מספר בהודעתו ת/12 "אני מודה שבמהלך חודש אפריל משנת 2001 הוצע לי ע"י נאצר עויס להתגייס לכתאב שוהדא אלאקצה והסכמתי להצעה זו ומאז אני חבר פעיל בארגון שוהדא אלאקצה השייך לתנוים פת"ח ועד היום הזה ולאחר שהצטרפתי לארגון הנ"ל נאצר עויס ביקש ממני להפיץ כרוזים בשם שוהדא אלאקצה וכן עשיתי את זה... ואחרי זה התחלתי להיות מעורב בפעילות צבאית השתתפתי בפיגועי ירי לעבר הצבא והשתתפתי בהנחת מטעני חבלה והשתתפתי גם בהכנת מס' מתאבדים ושליחתם לתוך ישראל לביצוע פיגועי התאבדות... נאצר עויס הינו תושב מחנה בלאטה כבן 29 שנים ומכונה אל חאגי רווק והוא אחד האחראים בכתאב שוהדא אלאקצה ושימש כאחראי שלי בארגון ונאצר עובד בביטחון הלאומי בשכם ומשתייך לתנוים פת"ח... חברי הקבוצה שאליה הצטרפתי בשוהדא אלאקצה הם 1. נאצר עויס- שימש כאחראי על כתאב שוהדא אלאקצה..."

בהודעה ת/13 מספר אבו חדר "אני מודה שבמהלך חודש מרץ לפני כחודש ביקש ממני נאצר עויס להוביל מתאבד משכם... ברכב מסוג פונטיאק גנוב שקיבלתי אותו מנאצר... אני הודעתי לעאמר שאיני יודע לייצר מטענים ולכן לקחתי אותו לנאצר עויס למחנה בלאטה וביקשתי מנאצר שישדר לו שני מטענים ואז נאצר התקשר למחמוד טיטי... וכעבור שעה מחמוד טיטי הגיע והביא עימו שני מטענים... ואחרי זה עאמר קיבל את המטענים וכל אחד הלך לביתו וכעבור שלושה ימים שמעתי מעאמר שביצע פיגוע נגד גייס צבאי... ומאחר וסעדי פנה מס' פעמים לכן הודעתי לנאצר עויס שאישר לי להמשיך ולתכנן פיגוע התאבדות עבור סעדי ולכן פגשתי את סעדי והצעתי לו לבצע פיגוע משולב... וכעבור שבוע חזר סעדי ואמר לי שהוא מסכים

פח (ת"א) 1137/02

מדינת ישראל נ' נאסר מחמוד אחמד עווים

להצטתי אך בתנאי שהצטרפו אליו שני חבריו עלאא ומחמד חמודה אז פניתי לנאצר והודעתי לו את בקשתו של סעדי ונאצר הורה לי לבדוק באם השלושה רציניים בכוונותיהם לבצע פיגוע התאבדות... לאחר שאימנתי אותם בירי ב M16 צילמתי בוידאו בביתי את עלאא ואת סעדי ביחד כשכל אחד מהם מחזיק M16 ומאחוריהם דגל פלשתינ ודגל שוהדא אלאקצה וסעדי קרא את הצוואה שנאצר עווים שלח אותה... ובאותו יום דיווחתי לנאצר עווים שברשותי מתאבד ואז נאצר ביקש לפגוש את המתאבד הזה ולמחרת לקחתי את מג'די לסטודיו בשכם להצטלם ומשם לביתו של נאצר עווים והשארתי אותו שם וכעבור יומיים נאצר ביקש ממני לרכוש רכב עם לוחית זיהוי ישראלית ואכן קניתי רכב מיצובישי שחור גנוב תמורת 3500 שקל... את הכסף עבור הרכב קיבלתי מנאצר עווים אחרי שקניתי את הרכב הלכתי לביתו של נאצר עם הרכב ושם נפגשתי עם נאצר ועם מג'די... הופתעתי שישנו אדם נוסף בשם פתחי עמירי... ואז נאצר עווים סיפר לי כי שני הנ"ל מג'די חנפאר ופתחי עמירי עומדים לצאת לפיגוע התאבדות בישראל ואז נאצר מסר למג'די נשק מסוג M16 ולפתחי מסר שני רימוני יד... לפני שנה בערך ביקש ממני נאצר עווים לקנות לו שני שקים של דשן כימי לצורך ייצור מטענים... וקניתי... ומסרתי אותם לנאצר עווים לצורך הכנת מטעני חבלה... לפני כשנה קניתי שני רובים מסוג M16... את הכסף עבור הנשקים האלה קיבלתי מנאצר עווים...

ש. מהיכן היית מקבל את הכספים עבור הוצאות לפעילות הצבאית

ת. מנאצר עווים ששימש האחראי עלי מטעם שוהדא אלאקצה

ובהודעה ת"א 18 "הה תכנון של מבצעי הפיגוע התאבדות בתוך התחנה המרכזית בחדרה בכך שאני וזיאד... ונאצר עווים העלינו רעיון שנשלח מתאבד או שניים שיבצעו פיגוע משולב של ירי ולאחר מכן פיצוץ המטען שיהיה על גופם ובכך התוצאה הינה גדולה ותגרום למוות המוני ונאצר עווים לקח על עצמו גיוס המתאבד ואני לקחתי על עצמי למצוא ישראלי שייסע בהכנסת המתאבד לישראל... ובסופו של דבר לא הצלחנו להוציא פיגוע זה אל הפועל... זיאד עצאעצה סיפר לי... שהוא הבחין במסי' דתיים שמתרכזים בבית כנסת בים בקה אלגרביה לחדרה והציע לי שנארגן פיגוע התאבדות במקום. אני הסכמתי והודעתי זאת לנאצר עווים האחראי עלי והוא אמר לי הולך ניקח את זה בחשבון אך בסופו של דבר זה לא יצא לפועל. בנוסף לזה אני ומחמוד טיטי ונאצר עווים שוחחנו האפשרות לבצע פיגוע בתחנת הדלק הראשית בישראל בכך שנמתין להגעת מיכלית דלק שמגיע לחלק דלק בשכם ולהניח מטען חבלה במיכלית בלי שהנהג ירגיש מטען שמחובר לפלא פון ובשלב יותר מאוחר ובעת שהמיכלית חודרת לתחנת האם אז מפעילים את המטען בכך שמתקשרים לפלא פון שמחובר למטען זה היה רק תכנון ולא יצא לפועל... חשבתי שנבצע פיגוע במשרד הביטחון בתל אביב אני שוחחתי על כך עם נאצר עווים ומחמוד טיטי והחלטנו לחפש פעילים מאומנים שיבצעו פיגוע שכזה... את הנשקים הייתי מביא מנאצר עווים לפני כל יציאה לפיגוע..."

ובהודעה ת"א 20 "... אני בטוח שיאסר (אבו בכר) ידע שהרובים מיועדים למתאבדים שיוצאים לבצע פיגועים בתוך ישראל כי יאסר הוא איש סודו של נאצר עווים וכי יאסר הוא כותב הכרזים של נאצר עווים כרוזי נטילת אחריות על פיגועים שתוכננו על ידי נאצר עווים..."

העד מחמוד ידכ מספר בהודעתו ת"א 40 "פנה אלי מחמוד אלטיטי ואמר לי שהוא מתכנן להקים חוליה צבאית שייכת לתנוים פת"ח והציע לי להתגייס לחוליה הצבאית ואמר מחמוד שמטרת הקמת החוליה היא לבצע פיגועים נגד הצבא הישראלי באיזור שכם. אני הסכמתי לקח ובמסגרת החוליה הצבאית אני השתתפתי בעשרה פיגועי ירי לעבר הצקן באיזור שכם. והשתתף איתי בפיגועי הירי... נאצר עווים כבן 35 שנה ממחנה בלאטה והוא אחראי התנוים בשכם...

ש. מי היה מתכנן ומכין לביצוע הפיגועים שבהם אתה השתתפת

ת. נאצר עווים הוא זה שהיה מתכנן לביצוע הפיגועים והוא זה שהיה מספק לנו את כלי הנשק..."

ובהודעה ת'40' "בתחילת חודש 10 שנת 2001 נפגשתי אני ומחמוד אלטיטי עם נאצר עווים ... ושם הציע לנו נאצר ללמד אותנו על אופן הכנת מטעני חבלה לצורך ביצוע פיגועים ולספק מטענים לאחרים בתנאים פת"ח ולאחר הסכמתי והסכמת מחמוד בא אלינו נאצר עווים לדירה שבה מתגוררים אני ומחמוד אלטיטי ברפידה והיה ברשות נאצר עווים חומר נפץ בתוך חמש שקיות כל שק עשרה ק"ג והיה ברשותו בערך 10 בלוני גז בגדלים שונים וחומי חשמל וסוללות ובדירה נאצר עווים לימד אותנו על אופן הכנת מטען חבלה ודרך הפעלתם כמו כן לימד אותנו נאצר על אופן הכנת חומר נפץ מהחומרים 1. דשן חקלאי אשלגני 2. גופרית 3. פחם...נאצר עווים מספק לנו את החומרים הדרושים להכנת המטענים... הדירה ברפידה שימשה להכנת חומר נפץ והמטענים... המטענים שהכנו היינו מוסרים לאנשים מתנאים לצורך ביצוע פיגועים צבאיים נגד מטרות ישראליות בגדה המערבית..."

בהודעה ת'40'ג': "ש. בהודעתך הראשונה מסרת שנאצר עווים הוא זה שהיה מתכנן ביצוע הפיגועים והיה אחראי על תנאים פת"ח בשכם האם אתה היית מודיע לנאצר עווים אודות ביצוע הפיגועים שבהם השתתפת והפיגועים שבוצעו על ידי אחרים שלך היה קשר איתם במסגרת תנאים פת"ח ת. כן אני ומחמוד אלטיטי היינו מודיעים לנאצר עווים אודות כל פיגוע שביצענו ועל פיגועים שבוצעו על ידי נוספים היינו בקשר איתם ...

ש. האם היה לך קשר עם מרואן ברגותי

ת. לא היה לי כל קשר עימו היה לנאצר עווים קשר עימו עם מרואן ברגותי והיה מודיע אודות ביצוע הפיגועים שבוצעו נגד מטרות ישראליות..."

ובהודעה ת'40'ד' " לאחר הפיגוע בהתנחלות גדעונים כחודש הגיע אלי כמאל אבואר וביקש ממני הרובה M16 אשר לקחתי אותו מהשומר שרצחתי בגידעונים ואני נתתי את הנשק לכמאל אבואר להשתמש בו בפיגוע והוא החזיר לי את הנשק לאחר יום ולא סיפר לי מה עשה בנשק ורוצה להוסיף כי נאצר עווים לקח ממני את נשק M16 פעמיים בכדי שישתמשו בו פעילי התנאים ובחודש 9\2001 לקח ממני נאצר עווים את הנשק בשל הנחת מטען...שביצע אותה אבושהדי פעיל כוח 17...בחודש 10\01 לקח ממני נאצר עווים את הנשק בשל ירי...נקודה צבאית..."

העד אחמד ברגותי מספר בהודעתו ת'43'א' "ש. למה התקשרת לנאצר עווים ת. כי הוא האחראי על שוהדא אלאקצה והוא עושה דברים כאלה אני שאלתי את נאצר עווים אם יוכל לעזור לי בכך שיביא לי מישוה שרוצה לעשות פיגוע ואני אשלח אותו לירושלים שיעשה שם פיגוע ונאצר אמר לי שישלח לי מישוה..."

בהודעה ת'43'ג' "אני אחרי שהתקשרתי לנאצר עווים ואמרתי לו על הפיגוע (המדובר בפיגוע המתואר באישום הראשון אשר ארע במסעדת "סי פוד מרקט") כי נאצר עווים הוא אחראי כתאב שוהדא אלאקצה... ש. ספר לי מהיכן הכסף לפעילות ת. אני נתתי לנאצר עווים את מס' חשבון בנק שלי והוא הכניס לחשבון שלי כ- 7000 שקל..."

ש. ספר לי על קשריך עם נאצר עווים

ת. היה לי את המספר פלא פון של נאצר עווים ואנחנו היינו מדברים בטלפון על הפעילות ומרואן ברגותי ידע על הקשר הזה שאנחנו מדברים ואיזה יום אמר לי נאצר שישלח לי את פאיו שאני אכין אותו ואשלח אותו לעשות פיגוע התאבדות... ואז עלי אמר לי שמרואן אמר לו לא לתת לי באותו זמן כסף ונשק אני אמרתי זאת לנאצר עווים ונאצר אמר לי שזה בסדר שנמשיך וכי הוא יביא לי נשק וכסף אני זוכר שנאצר עווים אמר לי שיש לו עוד אנשים שרוצים לעשות פיגועי התאבדות והוא ישלח לי אותם..."

ובהודעה 43' " באותו לילה שהיה הפיגוע באולם השמחות בחדרה...אני התקשרתי לנאצר עווים והוא אמר לי שהוא אחראי על הפיגוע הזה כלומר שגדודי שוהדא אלאקצה עשו את הפיגוע הזה סיכמתי עם נאצר עווים שלמחרת הוא ייתן לי כרוז שבו הוא לוקח אחריות על הפיגוע למחרת נאצר שלח לי בפקס את הכרוז ואני צילמתי אותו באלף עותקים והפצתי אותו ברמאללה..."

בהודעה 43' "אני אחמד ברגותי הכינוי שלי פרנס הייתי אחראי ביחד עם נאצר עווים על גדודי שוהדא אלאקצה..."

העד יאסר אבו בכר בהודעתו 47' מספר "נאצר עווים הוא האחראי על גדודי שוהדא אלאקצה ומבוקש לישראל בחודש ספטמבר 2001 נאצר עווים התקשר אלי וביקש ממני להכין לו כרוז ליום השנה הראשון לאינתיפאדת אל אקצה... הכנתי כרוז כזה ונתתי אותו לנאצר בביתו בבלאטה כמו כן לאחר מותו של ראאד אל כרמי נאצר עווים היה מתקשר אלי לאחר פיגועים והיה מבקש ממני לכתוב כרוזים שבהם גדודי שוהדא אלאקצה לוקחים אחריות על הפיגועים ואני הסכמתי...לאחר שהיה פיגוע נאצר עווים היה מתקשר אלי ומספר לי היכן היה הפיגוע ומי היה הבחור שעשה את פיגוע ההתאבדות ואני הייתי מכין את הכרוזים וכותב שגדודי שוהדא אלאקצה לוקחים אחריות על הפיגוע אחר כך הייתי מעביר את הכרוז לנאצר עווים ונאצר היה שולח את הכרוז בפקס לעיתונאים ש. סיפרת לי קודם שנאצר עווים אחראי על גדודי שוהדא אלאקצה בבלאטה ומבוקש לישראל אתה יכול לומר לי מי חבריו של נאצר עווים לחוליה הצבאית ת. הם חוליה של גדודי שוהדא אלאקצה נאצר עווים הוא האחראי על החוליה

ובת 47' " בערך לפני כשלושה שבועות נאצר עווים התקשר אלי ואמר לי להשיג לו בדחיפות שתי חגורות נפץ עבור פיגוע ההתאבדות. נאצר עווים אמר לי להביא חגורות נפץ מאדם אחר ולא ממחמוד טיטי כי הפיצוץ מתגורר הנפץ שהכין מחמוד טיטי היה חלש הם ניסו את תגורת הנפץ הזאת והפיצוץ היה חלש...אני פניתי לחאלד אל אסמאר כי יש לו חבר שיוודע ליצר חגורות נפץ...לאחר יומיים חאלד אל אסמאר אמר לי שרביע אבו רוב הכין לנו חגורת נפץ אחת...והעברתי אותה לאחמד אבו חדר..."

בת 47' " בתחילת שנת 2001 הייתי בביתו של נאצר עווים במחנה הפליטים בלאטה ואז נאצר עווים הציע לי גיוס לפעילות צבאית בגדודי חללי אל אקצה ואני הסכמתי. ש. האם נאצר עווים אמר לכם מה הפעילות שתעשו ת. כן הוא אמר שנעשה פיגועים נגד מטרות ישראליות ואז הציע לנו לעשות פיגוע מטען וירי על רכב צבאי..."

בת 47' " לפני כחודש וחצי בערך התקשרתי לפלאפון של נאצר עווים אחראי התנזים כתאב אל שוהדא בשכם... והצעתי לנאצר את בית החולים תל השומר בישראל כמקום טוב לבצע פיגוע אני שמעתי שיש חיילים ישראלים בבית החולים תל השומר ולכן הצעתי לבצע פיגוע במקום הזה הנאצר אמר לי עכשיו לשכוח מנושא זה וביקש שאדבר בנושא זה עם אחמד אבו חדר בשנות העשרים לחייו פעיל בכיר בתנזים עוזרו של נאצר עווים... לפני כחודשיים בערב פנה אלי נאצר עווים סיפרתי לך עליו וביקש ממני לפנות לפעילי גאפ ולבדוק איתם עזרה בביצוע פעילות צבאית ופיגועים אמרתי לנאצר שאני מכיר פעיל גאפ...נאצר אישר לי ללכת אליו נפגשתי עם...וסיפרתי לו שאני פועל עם נאצר עווים..."

ובהודעה 47' "ג'ליל סיפר לי שיש לו בחור שמוכן לבצע פיגוע התאבדות אז אני אחרי מס' דקות התקשרתי לנאצר עווים ואמרתי לו שיש מפגע מתאבד שמוכן לבצע פיגוע התאבדות ואז נאצר עווים הנחה

אותי שהבחור ירד לרמאללה... אחרי שבוע חמישה ימים בערך שמעתי בחדשות שהיה מפגע מתאבד בשם ראמי נור משכם שביצע פיגוע ירי באזור דתיית אל ... בירושלים ומהפיגוע נהרגו שני יהודים ויש פצועים וראמי נור נפצע קשה כי נורה על ידי החיילים. אחרי החדשות באותו היום של הפיגוע התקשר אלי נאצר עווים ומסר לי שהמפגע הוא ראמי נור פעיל תנזים והנחה אותי להכין כרוז בשם כתאב שוהדא אל אקצה שבו הארגון לוקח אחריות..."

על פי סעיף 1 לפקודת מניעת טרור התש"ח 1948, "ארגון טרוריסטי" פירושו חבר אנשים המשתמש בפעולותיו במעשי – אלימות העלולים לגרום למותו של אדם או לחבלתו, או באיומים במעשי – אלימות כאלה, "חבר בארגון טרוריסטי" פירושו אדם הנמנה עליו, וכולל אדם המשתתף בפעולותיו, המפרסם דברי-תעמולה לטובת ארגון טרוריסטי, או פעולותיו."

על פי סעיף 2 לפקודה זו יחשב אדם הממלא בין השאר תפקיד בהנהלה או בהדרכה של ארגון טרוריסטי או משותף בדיוניו או בקבלת החלטותיו של ארגון טרוריסטי, פעיל בארגון כזה.

הציטוטים שהבאנו לעיל הם דוגמא מהיריעה הרחבה והמפורטת אשר נפרשה לנו מתוך הודעות הנאשם והודעות שותפיו עליהן הסתמכנו, יריעה עובדתית המבססת כהלכה את המסקנה המשפטית שישודות העבירות בניגוד לסעיפים 2 ו 3 לפקודה הוכחו כדבעי כמו גם את המסקנה שהארגונים אליו השתייכו הנאשם ושותפיו הם ארגונים טרוריסטים.

מלבד עבירות על פקודת הטרור אותן מייחסת המדינה לנאשם בכל האישומים שפורטו בכתב האישום היא מייחסת לו בכל האישומים עבירות בניגוד לסעיף 499 לחוק העונשין תשל"ז-1977.

עיקרה של עבירת הקשר טמון בהסכמה בין שניים או יותר לבצע מעשה בלתי חוקי. ההתקשרות צריכה להיות לשם השגתה של מטרה משותפת וצריך שההתקשרות תלווה בכוונה שהמטרה המשותפת תוגשם. המדובר כאמור במטרה שהינה מטרה פסולה בעיני החוק.

היריעה העובדתית שהוזכרה לעיל מבססת כהלכה אף את המסקנה שהנאשם עבר עבירות בניגוד לסעיף 499 לחוק העונשין תשל"ז-1977.

הודאתו של הנאשם על תפקידו מעמדו ופעילותו במסגרת הארגון אליו השתייך, פעילות שמטרתה ביצוע פעולות טרור שאף הניבו תוצאות רצחניות וחבלניות כפי שעוד יתואר להלן, נתמכת במלואה בדבר מה נוסף מהותי הנובע ממקורות נפרדים ועצמאיים, אימרות כל אחד ואחד מן השותפים, המסבכות – כל אחת על פי דרכה – את הנאשם בעבירות המיוחסות לו תוך התייחסות לנקודה ממשית השנויה במחלוקת. על התוספת המחזקת את עדויות השותפים כבר עמדנו לעיל.

המדינה הוכיחה את המעשים האלה המיוחסים לנאשם.

האישום הראשון :

פח (ת"א) 1137/02

מדינת ישראל נ' נאסר מחמוד אחמד עוויס

בתאריך ה- 5.3.02 הגיע המחבל אברהים חסונה (להלן חסונה) למסעדת "סי פוד מרקט" בתל אביב כשהוא חמוש ברובה M16, רימוני יד וסכין בכוונה לבצע פיגוע רצחני.

בעת שחסונה הגיע למקום היתה המסעדה מלאה בעשרות רבות של אנשים. חסונה החל לירות לעבר האנשים במסעדה מגשר "בית מעריב", השליך לתוכה רימוני יד שבדרך נס לא התפוצצו ומיד לאחר מכן התקרב למסעדה ודקר אנשים מיושביה הכל במטרה לגרום בכוונה תחילה למותם של אנשים רבים שהתארחו במסעדה.

באירוע זה נדקרו למוות מסכינו של חסונה רס"ר סלים בריכאת ז"ל, בן 33, שהיה אחד השוטרים הראשונים שהגיע לזירת הפיגוע והסתער על חסונה במטרה לעצרו, יוסף הבי ז"ל, בן 52, ואליהו דהן ז"ל, בן 53. עשרות אנשים נוספים נפצעו ולחלק מהם נגרמו חבלות חמורות. לאחר שכוחות הביטחון הגיעו למקום הפיגוע נורה חסונה למוות. (עיין עדויות; ע"ת מס' 3 נצ"מ חגי דותן; ע"ת מס' 4 תנ"צ אורי ברלב (מצגת ת4); ע"ת מס' 8 אוריאל אליהו; ע"ת מס' 9 סמ"ר שי כהן; ע"ת מס' 11 ליאון גורנשטיין; ע"ת מס' 13 עדי מעוז; ע"ת מס' 17 אפי ימין; ת/32 (דו"ח פעולה על הנצחת הזירה ותפיסת מוצגים); ת/33 (רובה M-16); ת/34 (סכין מגואלת בדם); ת/35 (לוח תצלומים); ת/24 (דוח פעולה); ת/25 (דוח פעולה); ת/52 עד ת/57 (חיד מומחים)).

לטענת המדינה הנאשם שהיה כאמור אחד ממפקדיו הבכירים של הארגון הטרוריסטי קשר קשר עם פעילים אחרים בארגון וביניהם מחמוד טיטי ואחמד ברגותי (ע"ת מס' 23) להוציא לפועל פיגוע שמטרתו לגרום למותם בכוונה תחילה של אזרחים ישראלים רבים ובמסגרת התארגנות זו שהנאשם עמד בראשה חסונה גויס צויד והוסע לתל אביב אל מקום המסעדה. הנאשם הורה בין השאר למחמוד טיטי לצלם את חסונה לפני יציאתו לביצוע הפיגוע כמחבל מתאבד זאת על מנת שלאחר מכן ניתן יהיה לשלוח את הקלטת בה הוא מצולם לתחנות הטלוויזיה השונות. ואכן, לאחר הפיגוע במסעדה התקשר אמנם הנאשם לתחנות הטלוויזיה השונות ולאמצעי תקשורת אחרים והודיע להם כי הארגון הטרוריסטי אחראי לפיגוע ואף ביצע אותו.

הודיית הנאשם:

"ש. האם היה לך קשר לפיגועי התאבדות בת"א"

ת. כן מחמוד טיטי מסר לי בתחילת חודש מרץ 2002 כשהגיע לביתי במחנה בלאטה על כך שאחמד ברגותי ביקש ממני אדם שיבצע פיגוע התאבדות (איסתשהאד) בת"א והודיע לי שהוא עומד לפנות לאדם בשם אברהים חסונה במקור מעזה שמשורת בכוח הימי בשכם ומחמוד מסר לאברהים נשק מסוג M16 ורימוני יד ומחמוד פנה אלי בעניין זה מאחר ואנחנו חוליה צבאית ואני הבעתי את הסכמתי לפיגוע זה והוא שלח את אברהים ברכב ציבורי לרמאללה וסיכמנו עם אחמד ברגותי שיפגוש את אברהים חסונה ברמאללה וכן סוכם שמחמוד יצלם את אברהים לפני ביצוע הפיגוע ואחרי זה נשלח את הקלטת לתחנות הטלוויזיה, אכן לאחר מכן הגיע אברהים לרמאללה ולפי הידוע לי אחמד הכניס אותו לישראל ואברהים הגיע לת"א ושמעתי בחדשות שירה לכיוון הישראלים למסעדה ונהרג ואז התקשרתי לתחנות הטלוויזיה והתקשרתי ומסרתי שהפיגוע בוצע על ידי כתאב שוהאד אלאקצה

ש. כמה אנשים נהרגו בפיגוע ת"א על פי הידוע לך

ת. על פי הידוע לי נהרגו שניים או שלושה אנשים ונפצעו יותר מעשרים אנשים

ש. לאיזה תחנות טלוויזיה התקשרת והודעת להם שהפיגוע בוצע על ידכם

ת. אלג'זירה, אבד'בי – ישראל – אלמנאר – ולתקשורת המקומית

ש. האם יש לך מה להוסיף בקשר לפיגוע בתל-אביב

ת. לא, אך באותה תקופה פנה אלי אחמד אבו חאדר מכתאב שוהדאא אלאקצה ואמר לי שישנם שני אנשים ברצונם לבצע פיגוע בישראל ואני הבעתי הסכמתי לכך והודעתי לאחמד בריגותי אודות עניין זה ושאלתי אותו באם יוכל להכניס אותם וסוכם עם אחמד אבו ח'דיר שעלאא אבו מוצטפא ואימן בדר יעבירו את שני האנשים המוסתשהידיים לרמאללה ואחר כך התקשרתי לאחמד בריגותי ומסרתי לו שהאנשים בדרך אליו יש לציין שאחמד אבו ח'דיר פנה אלי כי אני אחראי כתאב שוהדאא אלאקצה".

(ראה ת7)

דבר מה נוסף:

העד אחמד ברגותי,

"... התקשר אלי נאצר עווים ואמר לי שיש עוד בחור שרוצה לעשות פיגוע התאבדות כי הוא שולח לי אותו ואני אמרתי בסדר ואחרי כן התקשר אלי בחור שאמר לי כי הגיע בשמו של נאצר עווים ואני שלחתי את א-נוף שיביא אותו ונתתי לא-נוף 1000 שקל ואמרתי לא-נוף שיקנה לבחור הזה בגדים חדשים ושייקח אותו להסתפר ואמרתי לא-נוף שיביא אותו אחרי כן לדירה השכורה ברמאללה ליד הבנק הערבי שבה היה לפני כן ראמי נור ולאחר מכן כשהגעתי לדירה השכורה ראיתי את הבחור שאמר לי כי שמו אברהים חסונה שהוא בן 21 והוא אמר שהוא מעזה ואני לאחר מכן אמרתי לא-נוף שייקח את אברהים חסונה לישראל שיעשה שם פיגוע ואמרתי לא-נוף כי אביא לו גם נשק שיעשה פיגוע ואחרי כן הביא א-נוף רובה M16 ונתן אותו לאברהים חסונה ואחרי כן לקח א-נוף את אברהים חסונה למ.פ. אמערי לחלוס אבו חמיד והם נשארו שם 3 ימים ובסופם התקשר אלי א-נוף ואמר לי שהוא יצא ולאחר מכן שמעתי שאותו אברהים חסונה עשה פיגוע בתל אביב במסעדה וכי נסע לשם עם מוראד עגלוני ומאזן אלקאדי שתפסו אותם... לאחר כמה ימים התקשר אלי מחמוד אלתייתי שהוא פעיל שוהדאא אלאקצה ופועל יחד עם נאצר עווים... ומחמוד אמר לי שיש לו משהו שרוצה לעשות פיגוע התאבדות וכי ישלח לי אותו לרמאללה ואני אמרתי לו בסדר..." (ראה ת43א)

העד אחמד ברגותי בת/43ג': "ש. ספר לנו על פעילותך בעניין הפיגוע בתל אביב במסעדת סי פוד

ת. מי שעשה את הפיגוע הוא אברהים חסונה שהגיע מאזור שכס מנאצר עווים... לאחר מכן אני התקשרתי לפלא פון של מרואן ברגותי שאיתו אני הייתי בקשר ואני הייתי אומר לו שהפיגוע יצא לביצוע. מרואן ברגותי אמר לי שאינו רוצה שהפיגוע יהיה בפנים בתוך ישראל ואני אמרתי לו שיהיה בסדר ואחרי כן זה היה בשעה שלוש בלילה התקשר אלי טארק אנוף ואמר לי שעשו את הפיגוע והוא אמר לי להסתכל בטלוויזיה ואני אז התקשרתי אל מרואן ברגותי ואמרתי לו שבוצע הפיגוע שישתכל בטלוויזיה ומרואן אמר לי שהוא רואה בטלוויזיה. מרואן לא אמר לי כלום שהוא שמע שעשו את הפיגוע בתוך ישראל ולא כמו שהוא אמר שיהיה באיזור הגדמ. אני אחרי כן התקשרתי אל נאצר עווים ואמרתי לו על הפיגוע כי נאצר עווים הוא אחראי כתאב שוהדאא אלאקצה".

אישום שני

פח (ת"א) 1137/02

מדינת ישראל נ' נאסר מחמוד אחמד עוויס

בתאריך 17.1.02 הגיע המחבל עבד אל סלאם חסונה (להלן עבד אל סאלם) לאולם אירועים "ארמון דוד" בחדרה כשהוא חמוש ברובה M16, רימוני יד ועל גופו אפוד ובתוכו מחסניות בכוונה לבצע פיגוע רצחני.

באולם התקיימה מסיבת בת מצווה של הנערה נינה קרדשוב והשתתפו בה עשרות רבות של אורחים. עבד אל סאלם התפרץ לאולם וירה לכל עבר ובטרם השתלטו עליו כמה מן האורחים הצליח לגרום בכוונה תחילה למותם של שישה מן האורחים והם אנטולי בקשייב ז"ל בן 63, אדוארד בקשייב ז"ל בן 48, בוריס מליחוב ז"ל בן 56, דינה בינייב ז"ל בת 48, אליס בן ישראל (אהרון) ז"ל בת 32, אבי יודי ז"ל בן 25 ולפציעתם של עשרות אנשים נוספים אשר לחלק מהם נגרמו חבלות חמורות (עין עדויות; ע"ת מס' 1 תנ"צ משה ולדמן; ע"ת מס' 24 שמעון לוגסי; ע"ת מס' 12 קונסטנטין קרדשוב; ע"ת מס' 20 רפ"ק יהודה פרץ; תל' 11 (מצגת); תל' 27 (מסמכים רפואיים); תל' 36 (רובה M 16); תל' 44 (קלטות); תל' 58 (חיד מומחה); תל' 59 (הודעת פטירה אנטולי בקשייב ז"ל); תל' 60 (הודעת פטירה יודי אבי ז"ל); תל' 61 (הודעת פטירה מליחוב בוריס ז"ל); תל' 62 (הודעת פטירה בינייב דינה ז"ל); תל' 63 עד תל' 66 - (חיד מומחה)).

לטענת המדינה הנאשם שהיה כאמור אחד ממפקדיו הבכירים של הארגון הטרוריסטי קשר קשר עם אחמד אבו חדר (ע"ת 6) ופעילים נוספים להוציא לפועל פיגוע שמטרתו לגרום למותם בכוונה תחילה של אזרחים ישראלים רבים ובמסגרת ההתארגנות הזו שהנאשם עמד בראשה גויס עבד אל סאלם אומן בירי ברובה M16 צוייד בנשק ומחסניות לצורך אימוני הירי ולצורך ביצוע המעשה והוסע למקום הפיגוע בחדרה. טרם הפיגוע צולם עבד אל סאלם לפי הוראת הנאשם כשהוא קורא צוואה שנכתבה עבורו על ידי הנאשם וכשהוא מחזיק בידו רובה M16 השייך לנאשם כדי שלאחר הפיגוע ניתן יהיה לשלוח הצילומים לאמצעי התקשורת ולאחר הפיגוע אף הורה הנאשם ליאסר אבו בכר (ע"ת 25) להכין כרוזים שהופצו בהם נמסר כי הארגון הטרוריסטי אחראי לפיגוע וביצע אותו.

הודיית הנאשם:

ת/5:

"12. סיפקתי לעבד אלסלאם חסונה נשק לביצוע פיגוע התאבדות בתוך חדרה".

ת/6:

"ת. שוחחתי עמו אודות הרבה פיגועים וזכור לי ששוחחתי עמו אודות פיגוע ירי שביצעתי אני ומואייד ג'מיל ומחמוד אלטיטי ובאיד אבו מוצטפא בקרבת מחנה חוארה לעבר רכב צבאי וכן שוחחתי עמו אודות הנחת מטעני נפץ בקרת זואתה ובפיגועים הללו השתתפתי ומואייד ג'מיל ומחמוד – ידכ ומחמוד אלטיטי ואחמד אבו ח'ידר ודיווחתי לו גם כן אודות פיגוע ההתאבדות בירושלים ובחדרה שבצענו

ש. איזה פיגוע התאבדות בחדרה

ת. הפיגוע שבוצע ע"י עבד אלסלאם חסונה".

"האם אתה יכול להסביר איך בוצע פיגוע חדרה וירושלים

ת. כן עבד אלסלאם חסונה תושב בית אמרין פנה – לאחמד אבו ח'ידר (ע"ת מס' 6) ואמר לי שרוצה להתאבד (אללאסת שהאד) ואחמד פנה אליי והודיע לי ואחרי פטירת ראאד אלכרמי החלטנו לבצע פיגוע ואחמד צילם את ע. אלסלאם חסונה במחנה בלאטה ואני מסרתי לו נשק מסוג M16 ורימון יד ומסרנו לעבד

פח (ת"א) 1137/02

מדינת ישראל נ' נאסר מחמוד אחמד עווים

אלסלאם 400 שקלים ונסע לטולכרם ברכב ציבורי ושם נפגש עם מחמוד אלטיטי אצל מנצור שרים תושב טולכרם ושם ע"פ הפיגוע היה מחמוד אחראי לשליחתו לחדרה והפיגוע בוצע באולם ועל פי הידוע לי נהרגו מספר אנשים בפיגוע הזה".

דבר מה נוסף:

אחמד אבו חדר, ת/17, עמ' 3:

"אני מודה גם שאני זה שצילמתי את עבד אלסלאם חסונה מבית אמרין לפני שיצא לבצע פיגוע ההתאבדות בחדרה לפני כחצי שנה בערך".

ת/18, עמ' 14: "את האמת אני אשר גייסתי את עבד אלסלאם חסונה תושב בית אמרין, עבד אלסלאם הוא חבר שלי ועבדנו יחד בשכם בבטחון הלאומי עבד אלסלאם ביקש ממני לפני כחצי שנה לסדר לו שיבצע פיגוע התאבדות... לאחר שביקש ממני עבד אלסלאם לסדר לו יציאה לבצע פיגוע התאבדות בישראל אני פניתי לנאצר עווים וסיפרתי לו על עבד אלסלאם, ... ואז החלטנו להוציא אותו לפיגוע התאבדות כנקמה למותו של ראד אלכרמי. נאצר ביקש ממני לאמן אותו על נשק וכדי שיהיה מוכן לבצע את הפיגוע בהצלחה. ואני עשיתי זאת אמנתי אותו על נשק מסוג M16 ... את הנשק ושמונה מחסניות לקחתי מנאצר עווים. יום לאחר מכן הבאתי את עבד אלסלאם לבית של נאצר במחנה בלאטה ובביתו של נאצר ובנוכחותו צלמתי את עבד אלסלאם שהוא קורה (כך במקור) את הצוואה שכתב נאצר שהוא מחזיק בנשק M16 של נאצר כשהוא עושה תנועה של ההאדה באצבע, צלמנו אותו במצלמת וידיו ומצלמה רגילה את הקלטת והתמונות לקח נאצר מסרטנו לעבד אלסלאם נשק M16 ושש מחסניות ושני רימוני יד אשר הביא נאצר. לאחר הצילום בערך בשעה שמונה בערב אני יצאתי לחפש מונית ואכן מצאתי את אימן נהג מונית תושב בלאטה כבן 26 וביקשתי ממנו סיוע בהעברת בחור לטוכי מבלי לספר לו שמדובר במתאבד והוא הסכים לכך והסיע את עבד אל סאלם לטוכי. את הרובה M16 והמחסניות ורימוני היד לקח בתיק לאחר שפירק את ה-M16 לשניים. כאשר עבד אל סאלם נסע לטוכי במונית של אימן. נאצר התקשר למחמוד טיטי ועדכן אותו שהבחור בדרך אליו, לציין שנאצר דיבר עם מחמוד טיטי לפני כן בכדי שייכין את עצמו לקבלת עבד אלסלאם ובכדי לתת לו סיוע לשם כניסתו לישראל את זה ידעתי מנאצר אני לא היה מעורב בשיחות ביניהם. נודע לי לאחר מכן שמחמוד טיטי קיבל את עבד אלסלאם בתוכי וכשהוא הגיע לחדרה הוא ביצע פיגוע באולם השמחות ושהוא נהרג והרג מספר ישראלים אני חושב שיש במספר..."

אחמד ברגותי, ת/43ד':

"באותו לילה שהיה הפיגוע באול השמחות בחדרה אני הייתי יחד עם מרואן ברגותי, עם כרים עווים ו"אבו רביעה" במסעדת האורתודוכסים ברמאללה פתאום הודיעו בטלוויזיה על הפיגוע באולם השמחות בחדרה. אני התקשרתי לנאצר עווים והוא אמר לי שהוא אחראי על הפיגוע הזה כלומר שאנשי גדודי שוהדא אל אקצא עשו את הפיגוע הזה סיכמתי עם נאצר עווים שלמחרת הוא יתן לי כרוז שבו הוא לוקח אחריות על הפיגוע. למחרת נאצר שלח לי בפקס את הכרוז ואני צילמתי אותו באלף עותקים והפצתי אותו ברמאללה".

אישום שלישי:

פח (ת"א) 1137/02

מדינת ישראל נ' נאסר מחמוד אחמד עווים

בתאריך 22.1.02 הגיע המחבל סעיד רמדאן אל רחוב יפו פינת רחוב לונץ במרכז ירושלים כשהוא חמוש ברובה M16 ושתי מחסניות וזאת בכוונה לבצע פיגוע רצחני. רמדאן ירה לעבר אזרחים שעברו במקום באותה עת וגרם בכוונה תחילה למותן של שרה המבורגר ז"ל בת 79 ואורה (סבטלנה) סנדלר ז"ל בת 56, אשר הלכו לתומן ברחוב ולפציעתם של עשרות אנשים נוספים אשר לחלק מהם נגרמו חבלות חמורות. רמאדן נורה למוות על ידי שוטרים שהגיעו למקום. (עין עדויות; ע"ת מס' 22 אבי בן עמי; ע"ת מס' 26 אסף אזולאי; ע"ת מס' 3 נצי"מ חגי דותן; ע"ת מס' 14 בן נעים חנן; ע"ת מס' 15 נועם גבאי; תל"30(מצגת); תל"48 (M-16); תל"48א' (דו"ח תפיסת מוצגים); תל"77(תצלומים מזירת האירוע); תל"78 (הודעת פטירה של המבורגר שרה ז"ל); תל"79 (הודעת פטירה של סנדלר אורה ז"ל)).

לטענת המדינה הנאשם שהיה כאמור מפקד בכיר בארגון הטרוריסטי קשר קשר עם מחמוד טיטי ופעילים אחרים לבצע פיגוע שמטרתו לגרום למותם בכוונה תחילה של אזרחים ישראלים רבים לשם קידומו של הקשר והוצאתו אל הפועל בהנהגתו של הנאשם גויס רמדאן צויד, צולם כמחבל מתאבד הכל על פי הדפוס האופייני לארגון כפי שתואר באישומים קודמים והוסע למקום הפיגוע. לאחר הפיגוע הופץ הצילום של המחבל לאמצעי התקשורת.

הודיית הנאשם:

ת/5:

"11. סיפקתי לסעיד רמדאן נשק לביצוע פיגוע התאבדות בתוך ירושלים".

ת/6:

נ"ש. איזה פיגוע בירושלים

ת. הפיגוע שבוצע על ידי סעיד רמדאן בחודש 9/2001".

"... ופיגוע ירושלים בוצע בכך שסעיד רמדאן פנה אל מחמוד אלטיטי ואמר שהוא חבר של ראאד כרמי וברצונו לנקום את הריגתו ומחמוד הודיע לי ואז נפגשתי עם סעיד והבנתי שהוא רוצה לבצע את הפיגוע והתקשרתי לאחמד ברגותי ברמאללה וביקשתי שיוביל אותו לירושלים ואחמד הסכים לכך וסעיד נסע ברכב ציבורי לרמאללה ושם נפגש עם אחמד ברגותי ולמחרת נסע סעיד לירושלים וירה לעבר קבוצת שוטרים ואזרחים ובפיגוע הזה נהרגו שני אנשים וסעיד".

דבר מה נוסף:

אחמד ברגותי, ת/43א':

"אני שאלתי את נאצר עווים אם יוכל לעזור לי בכך שיביא לי משהו שרוצה לעשות פיגוע ואני אשלח אותו לירושלים שיעשה שם פיגוע. ונאצר אמר לי כי ישלח לי משהו ולאחר כמה זמן הגיע אלי סעיד רמאדן מכפר תל שכם שהוא כבן 25 ואמר שיעשה את הפיגוע אני פגשתי אותו ליד הקולנוע ברמאללה והתקשרתי למחמד אבו סטחה שיבוא גם כן ויהיה איתנו ומשם הלכנו לסלון שסעיד הסתפר ואז התקשרנו לפראס חטאוי ושאלנו אותו אם יוכל להכניס את הבחור הזה שרוצה לעשות פיגוע התאבדות לירושלים ופראס אמר שהוא יכול לעשות זאת ואז הלך פראס חטאוי במכוניתו לראות את הדרך מה קורה. ואני עם אחמד

פח (ת"א) 1137/02

מדינת ישראל נ' נאסר מחמוד אחמד עוויס

אבו סטרה לקחנו את סעיד שיפלל ויאכל וקניתי לו מכספי בגדים ונעליים חדשים ב-1,200 ₪ ואחרי כן אני אמרתי למחמד אבו סטרה שיביא רובה M16 ו-3 מחסניות עם כדורים ושייתן אותם לסעיד והוא הביא ואז הגיעו למקום פראס חטואי ומחמד סאמי במכונית האיסוזו של פראס וזה היה בצהריים שהם נסעו עם סעיד לירושלים. ואנחנו איחדנו להם בהצלחה והם נסעו עם סעיד. אני לא אמרתי להם לאן שיסעו, לאן שרצו הם היו יכולים לקחת אותו.

ש-ת. אנחנו לא צילמנו את סעיד בוידאו לפני הפיגוע כי נאצר עוויס עשה זאת לפני כן.

שאלה: בתחילת העדות אמרת לי שאינם מכיר את פראס חטואי מחמד סאמי וכל השאר ועכשיו אני רואה שפגשת בהם. איך זה.

תשובה: אני הכרתי אותם באוהל האבלים של ראדא כרמי ושם ראיתי אותם. בערך בארבע וחצי בצהריים שמעתי בחדשות שהיה פגוע ירי ברחוב יפו בירושלים ואני ידעתי שזה הפגוע של סעיד. ואז התקשרתי אל פראס חטואי ושאלתי אותו אם זה הם ... שלקחו את סעיד לרחוב יפו ופראס אמר שהם הורידו אותו ברחוב יפו ושמעו את היריות שירה לאחר שירד מהאוטו. למחרת היום לקחתי מעלי פרגי ברגותי 1000 דולר ואמרתי לו שיצאו האנשים לבצע פיגוע וכי אבד הנשק בפגוע. ונתתי לפראס חטואי מחמד אבו סטריה ומחמד סאמי כל אחד 100 דולר על הפגוע הזה. לאחר מכן הגיעו אלי פראס חטואי מחמד סאמי וא-נוף ועוד בחור ששמו חוסאם שחאדה מקטנדוה ושאלו אותי למה לא שילמתי להם על הפגועים שעשו ואמרתי להם שאבדוק זאת".

אישום רביעי:

בתאריך 9.3.02 הגיעו המחבלים שאהדי אלנג'מי וסעיד בטא לאזור מלון "ג'רמי" ברח' גד מכנס בנתניה כשהם חמושים ברובי M16 וברימוני רסס. השניים ירו בצרורות לעבר אולם הכניסה של המלון וכן השליכו שני רימוני רסס. השניים הצליחו לגרום בכוונה תחילה למותה של התינוקת אביה מלכה ז"ל בת שנה במהלך השתלטות כוחות הביטחון על השניים נורה גם ויחיא ישראל ז"ל בן 29 אשר שהה בקרבת מקום. כתוצאה ממעשה השניים אף נפצעו עשרות אנשים נוספים ולחלקם נגרמו חבלות חמורות (עיין עדויות; ע"ת מספר 2 תני"צ פרנקו אהרון; מצגת ת"ז; ע"ת מספר 10 ג.מ.; ע"ת מספר 16 רס"ר מלכה; הדו"ח ת"ז 28; ת"ז 26 (מסמכים רפואיים של ע"ת מס' 11; ת"ז 29-ת"ז 30 (רובי סער); ת"ז 31 (תצלומים); ת"ז 67 (ח'יד מומחה); ת"ז 68 (הודעת פטירה של מלכה אביה ז"ל); ת"ז 69-ת"ז 71 (ח'יד מומחה)).

לטענת המדינה הנאשם שהיה כאמור מפקד בכיר בארגון הטרוריסטי קשר קשר עם טיטי וחדר (ע"ת מספר 6) להוציא לפועל פיגוע שמטרתו לגרום למותם בכוונה תחילה של אזרחים ישראלים רבים ובמסגרת התארגנות זו שבוצעה בהנהגתו של הנאשם ולשם הוצאתו אל הפועל גויסו שהאדי וסעיד צוידו ברובה M16 שנים עשר מחסניות ושני רימוני יד צולמו קוראים את צוואתם כשהם מחזיקים רובה M16 והוסעו למקום הפיגוע. לאחר הפיגוע ועל פי הדפוס האופייני התקשר הנאשם לכלי התקשורת והודיע להם כי הארגון הטרוריסטי אחראי לפיגוע וביצע אותו.

הודיית הנאשם:

5/ת:

6. מסרתי נשקים לביצוע פיגוע בנתניה".